

j. *Öb*, Petalax.

Uppt. Karl Flodin 1881.

Frö-ken A-de-lin hon gån-gar i ro-sen-de-lund. För
allt vad som kärt är i världen. Att häm-ta de ro-sor båd
vi-ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le-va.

k. Västra Nyland.

Sj. *H. Brenner*.

Uppt. Otto Andersson.

Frö-ken A-de-lin hon gån-gar sig i ro-sen-de-gård. För
allt vad som kärt är i värl-den. Att ploc-ka de ro-sor bå-de
bru-na och blå. Mig tyc-kes det så tung(t) till att le-va.

l. *Nl*, Pojo.

Frö-ken Ad-ling gån-gar sig i ro-sen-de-lund. För allt vad som
kärt är i värl-den. Att ploc-ka de ro-sor båd sto-ra och
små. Mig tyc-kes det är tungt till att le- - - va.

m.¹ *Åb*, Hitis, Högsåra.Sj. *Edla Jakobsson*.

Uppt. O. R. Sjöberg 1880-talet.

A-de-lin hon gån-gar sig i ro-sen-de-gård. För

¹ Orig. tonart C-dur.

allt vad som kärt är i värl - den. Att häm - ta de ro - sor båd
vi - - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - va.

n. Åb, Nagu, Nötö.
Sj. *Eva Jansson*, f. 1841.

Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de - lund. För
allt vad som kärt är i värl - den. Hon ploc - kar bla - der bå - de
vi - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - va.

o. Ni, Snappertuna.

Frö - ken Ad - ling går sig ut i ro - - - sen - de - gård. För
allt vad som kärt är i värl - den. Att ploc - ka de ro - sor båd
vi - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - - - va.

p. Ål, Föglö-Jomala-Lemland.

Uppt. *J. A. Sjöblom* 1894.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de - gård. För
allt vad som kärt är i värl - den. Att häm - ta de ro - sor båd
vi - ta och blå. Mig tyc-kes det är tungt till att le - - - - - va.

q. Åb, Töfsala, Kalsor.

Sj. Charlotta Westerberg, f. 1873.

Uppt. Alfild Adolfsson.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de -
 Att häm - - - ta de ro - - - sor båd vi - ta och

gård. För allt vad som kärt är i värl - den.
 blå. Mig tyc - kes det är tungt till att le - - va.

r. Ni, Snappertuna.

Sj. A. V. Lag.

Fonogr. E. Hedman 1909.

Kop. G. Dahlström.

Frö - ken A - de - lin hon gån - gar i ro - - sen - de - lund. För
 allt vad som kärt är i värl - den. Där ploc - ka hon ro - sor båd
 sto - ra och små. Mig tyc - kes det så tungt till att le - - va.

2. Där ploc - ka hon ro - sor båd bru - na och blå. För allt vad som
 kärt är i värl - den. Och band åt her - tig Fröjdenborg en
 krans där - ut - av. Mig tyc - kes det så tungt till att le - - va.

3. Det kom två fals - ka tär - nor för ko - nun - gen in. För allt vad som
 kärt är i värl - den. Her - tig Fröj - den - borg - - - - kär

dot - te-ren din. Mig tyc-kes det så tungt till att le - - va.

4. Och ko-nun-gen han ta-la-de till sven-ner-na små. För allt vad som

kärt är i värl-den. I ben frö-ken A-de-lin för

mig här in - gå. Mig tyc-kes det så tungt till att le - va.

5. Visst bor - de jag komma för min fa - der in - gå. För allt vad som

kärt är i värl-den. Han har ej ve-lat se mig på

fem - ton år. Mig tyc-kes det så tungt till att le - - va.

6. Frö-ken A-de-lin hon in-nan-för dör-ren steg. För allt vad som

kärt är i värl-den. Ko - - nun - gen på hen - - ne med

bre-da ö-gon såg. Mig tyc-kes det så tungt till att le - va.

s. Åb, Kimito.

Sj. Klara Öhman.

Uppt. Otto Andersson.

Her - tig Fröj---de - borg ut ge - nom fönst - ret såg. För

¹ Stiger ett helt tonsteg. *Anm. i uppt.*

allt vad som kärt är i värl-den. Där fick han se frö-ken A -- de - lin
var hon går. Mig tyc - kes det så tungt till att le -- va.

t. *Nl*, Helsinge, Kårböle.
Sj. *Augusta Nymalm*.

Uppt. Fridolf Andersson 1909.

Frö - ken A -- del hon gick ut -- i ro -- sen - de -- gård. För
allt vad som kärt är i värl --- den. Där ploc - ka hon
blom - mor båd gu - la och blå för att gö - ra her - tig Fröj - der en
krans där ut -- av. Mig tyc - kes det så tungt till att le --- va.

u. *Nl*, Esbo.
Sj. *Johanna Lindström*.

Uppt. Otto Andersson.

v. *Nl*, Sibbo.

Uppt. Th. Wegelius.

Frö-ken A - de - lin hon går sig i ro - sen - de - gård, hon plockar där
ro - sor bå - de sto - ra och små. Mig tyc - kes det är tungt till att le - va.

- TEXT. A. PL, S.L.S. 127, 87. (j)
 Översikt. B. SN, Nyl. III, 30. (o)
 C. LF, R3, 165, 258. (a)
 D. HI, S.L.S. 82, 309. (m)
 E. FÖ—JO—LE, S.L.S. 46, 189. (p)
 F. RE, S.L.S. 63, 29. (g)
 G. MA, R3, 155, XXXVI.
 H. ES, Svenssons saml. 6, 7. (u)
 I. »Fröken Adelin och Ärtan Fröjdenborg», SN, S.L.S. 204, 272. (r)
 J. NI, Nyl. nat., Arvid Nybergs saml. 63.
 K. »Ärtan Frejdenborg», SN, W. Brenners saml. 15.
 L. OR, S.L.S. 22, 138.
 M. NA, S.L.S. 352, 71.
 N. KO, S.L.S. 352, 69. (h)
 O. SI, Nyl. III, 34. (v)
 P. HE, B. A. 2 n:r 28. (t)

Varianter.

A.

Petalax. Uppt. I. Smeds 1881.

1. Fröken Adelin hon gångar sig i rosendegård
— för allt vad som kärt är i världen —
att hämta de rosor både vita och blå.
— mig tyckes det är tungt till att leva —
2. Hon plockade rosor både vita och blå
att binda hertig Fröjdenborg en krans därutav.
3. Hertig Fröjdenborg sig ut genom fönstret såg,
där fick han se, var fröken Adelin hon går.
4. Hertig Fröjdenborg tager sin hatt under arm,
så gångar han sig för fröken Adelin fram.
5. Han klappar fröken Adelin på rosende kind:
»Ack give du vore allra kärestan min!»
6. »Och kära hertig Fröjdenborg, ni talen inte så,
jag fruktar min fader detta höra må.»
7. »Och höra det, vem som höra vill,
jag bjuder intet annat än med äran där-till.»
8. De falska tärnor gingo för konungen in:
»Hertig Fröjdenborg lockar unga dotterren din.»
9. »Och lockar hertig Fröjdenborg unga dotterren min,
så skall jag sätta honom i mörka tornet in.»
10. Och konungen han talte till små svenner två:
»I läggen hertig Fröjdenborg bojorna uppå.»
11. Och konungen han talte till tjänaren sin:
»I sätten hertig Fröjdenborg i mörka tornet in.»
12. Fröken Adelin hon gångar sig åt rosende gård
att hämta de rosor både vita och blå.
13. Hon hämta de rosor både vita och blå
att göra hertig Fröjdenborg en krans därutav.
14. Konungen sig ut genom fönstret såg,
där fick han se, var fröken Adelin hon går.
15. Konungen han talte till tjänaren sin:
»I bedjen fröken Adelin komma till mig in.»

16. Tjänaren han talte till fröken Adelin så:
»Behagar fröken Adelin för konungen ingå?»
17. »Och huru skall jag för min fader ingå,
han har ej velat se mig på femton år.»
18. Fröken Adelin sig in genom dörren steg,
hennes fader henne med vreda ögon neg.
19. Och konungen han talte till Adelin så:
»Vad gjorde du i rosendelund i går?»
20. »Jag hämtade rosor både vita och blå
att göra hertig Fröjdenborg en krans därutav.»
21. Och konungen talte till Adelin så:
»Har du inte glömt hertig Fröjdenborg ändå?»
22. »Om jag än levde i hundrade år,
hertig Fröjdenborg aldrig utur mitt sinne går.»
23. »Har du inte glömt hertig Fröjdenborg ännu,
så skall jag på er kärlek väl göra ett slut.»
24. Och konungen han talte till småsvenner två:
»I tagen hertig Fröjdenborg ur tornet det blå.»
25. De togo hertig Fröjdenborg utur tornet det blå,
hans hår det var grått och hans skägg likaså.
26. »Här haver jag sutit uti femton år,
mig tyckes det har varit uti dagarna få.
27. Om jag än i dag skulle mista mitt liv,
jag vet att jag det mister för ädelt ett viv.»
28. De bundo hertig Fröjdenborg under ett trä,
de slaktade honom, som bönder slakta få.
29. De falska tärnor de stego därnäst,
de togo hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt.
30. De togo hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt
och lagade fröken en så kostelig rätt.
31. När rätten var lagad och färdig gjord,
de buro honom in på fröken Adelin's bord.
32. »Vad är detta för en kostelig rätt?
Mig tyckes mitt hjärta det blir så förskräckt.»
33. »Det är hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt,
tillagad åt fröken en så kostelig rätt.»
34. »Är det hertig Fröjdenborgs hjärta så färskt,
så skall det nu bliva min sista rätt.»
35. Fröken Adelin hon satt med ett högt bedrövat mod,
hon tänkte vad plåga hertig Fröjdenborg utstod.
36. »I given mig in de vinglasen två,
däruti vill jag dricka hertig Fröjdenborgs skål.
37. I given mig in ett glas med mjöd,
däri skall jag dricka mig självan till död.»

38. Den första dryck hon av mjöd-
glaset drack,
hennes ögon de runno, hennes hjärta det
sprack.

39. Bud kom brått för konungen in:
»Fröken Adelin sitter död i kammaren
sin.»

40. Konungen sig ut genom dörren
sprang,
han slog igen dörren, så låsen han sang.

41. »Ack Herre Gud nåde mig arme
man,
som haver förrätt mitt endaste barn.

42. Hade jag trott deras kärlek så
stark,
han skulle intet dött för hundrade tusen
mark.

43. Hade jag vest deras trohet så
huld,
han skulle intet dött för hundrade tun-
nor guld.»

44. De lade de två liken allt uppå en
bår,
och fruar och jungfrur de krusa deras
hår.

45. De lade de två liken allt uti en
grav,
där sova de sött till domedag.

46. Där växte en lind uppå bägge
deras grav,
hon ständar där grön till domedag.

47. Den linden hon växte över kyr-
kokam,
— för allt vad som kärt är i världen —
det ena bladet tager det andra uti famn.
— mig tyckes det är tungt till att leva —

B.

Snappertuna.

1. Fröken Adling går sig ut i rosende-
gård
— för allt vad som kärt är i världen —
att plocka de rosor båd vita och blå.
— mig tyckes det är tungt till att leva —

2. Herting Fröjdenborg ut genom
fönstret såg,
så fick han se var fröken Adling går.

3. Herting Fröjdenborg tar sin hatt
under arm,
så går han sig för fröken Adling fram.

4. Han klappa fröken Adling på
blomröda kind:
»Jag önskar du vore allra kärestan min.»

5. »Käre herting Fröjdenborg, I sä-
gen icke så,
jag fruktar min fader det veta får.»

6. »Vete vad han veta vill,
jag bjuder intet annat än äran därtill.»

7. Där stodo två tärnor och hörde
därpå,
de måste nu för konungen ingå.

8. Sedan de kommo för konungen in:
»Herting Fröjdenborg lockar kär dotte-
ren din.»

9. »Och lockar herting Fröjdenborg
kär dottern min,
så skall jag låta sätta honom i tornet in.»

10. Och konungen talte till små-
svennerna så:
»Sätten herting Fröjdenborg i tornet
blå.»

11. De satte herting Fröjdenborg i tornet då:
»Här skall du nu sitta i femton år.»
12. Fröken Adling går sig till rosendegård
att plocka de rosor båd vita och blå.
13. Konungen ut genom fönstret såg,
där fick han se var fröken Adling går.
14. Och konungen talte till småsvennerna så:
»I bedjen fröken Adling att tör mig komma in.»
15. De talte till fröken Adling alltså:
»Du måste nu tör din fader ingå.»
16. »Huru skall jag kunna tör min fader ingå,
han har intet velat se mig på femton år.»
17. Fröken Adling in genom dörren steg,
hennes fader henne med vreda ögon neg.
18. Konungen talte till fröken Adling så:
»Vad gjorde du till rosendegård?»
19. »Jag hämtade rosor båd vita och blå
att binda herting Fröjdenborg en krans därutå.»
20. »Och har du intet glömt herting Fröjdenborg än,
så skall jag göra på din kärlek ett sådant gott slut.»
21. »Nej, om jag levde i hundrade år,
men herting Fröjdenborg aldrig ur mitt minne går.»
22. Och konungen talte till småsvennerna så:
»Tagen herting Fröjdenborg ur tornet blå.»
23. De togo herting Fröjdenborg ur tornet blå,
hans hår var grått, hans skägg likaså.
24. »Här haver jag sittat i femton år,
mig tyckes det har varit dagarna två.
25. Men om jag i dag skulle mista mitt liv,
så mister jag det på ett ädelt kort vis.»
26. De bundo herting Fröjdenborg vid ett träd,
där slaktade de honom som bönder slakta få.
27. De lade herting Fröjdenborg uppå en disk,
där rensa de honom som bönder rensa fisk.
28. De voro två tärnor som stodo därnäst,
de togo herting Fröjdenborgs hjärta så färskt.
29. De togo herting Fröjdenborgs hjärta så färskt
att göra fröken Adling en kostelig rätt.
30. När rätten var lagad och färdig var gjord,
så buro de den in på fröken Adlings bord.
31. Och fröken Adling satt med ett bedrövat mod,
hon visste väl vad pina herting Fröjdenborg utstod.
32. »Vad är det tör en redelig kost-rätt?
Mig tyckes mitt hjärta blir så förskräckt.»
33. »Det är herting Fröjdenborgs hjärta så färskt,
de laga åt fröken Adling en redelig kost-rätt.»

34. »Är det nu herting Fröjdenborgs hjärta så färskt, då skall det visst bliva min sista rätt.
35. Och hämtan nu in de vinglasena två,
därur så skall jag dricka min Fröjdenborgs skål.
36. Och hämtan in ett glas med mjöd, därur så skall jag dricka mig själver till död.»
37. Och första drycken fröken Adling ur mjödglaset drack, hennes ögon runno, och hennes hjärta sprack.
38. Hastigt kom budet för konungen in:
»Fröken Adling ligger död i kammaren sin.»
39. Konungen ut genom dörren sprang,
att spikarna remna och låsen de sang.
40. »Ack herre Gud, trösta mig arme man!
Nu har jag förrätt mitt endaste barn.
41. Och haver jag vetat deras trohet så stark,
jag sku int ha gjort det för hundratusen mark.
42. Och har jag nu vetat deras trohet så huld,
jag har intet gjort det för hundra tunnor guld.»
43. De la de två liken uppå en bår,
båd fröknar och jungfrur de krusa deras hår.
44. De la de två liken uti en grav,
där sova de sött till domedag.
45. Där växer en lind uppå deras grav,
där står hon grön intill domedag.
46. Den linden hon växer över kyrkokamb,
det ena bladet tager det andra i famn.
47. Nu är denna visan slut,
— för allt vad kärt är i världen —
jag önskar att ingen i världen kunde så stå ut.
— mig tyckes det är tungt till att leva —

C.

Lappfjärd, Dagsmark. Sj. Karl Gustaf Lång. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Herten Fröjdenborg han tager sin hatt under armen,
— för allt vad som kärt är i världen —
så gångar han sig för fröken Adel fram.
— mig tyckes det är tungt till att leva —
2. Så klappade han fröken Adel på rosenröda kind:
»Kris give, Kris give, du vore aldra kärastan min».
3. »Kära herten Fröjdenborg, I talen icke så,
jag rädes för min fader, han detta veta få.
4. »Ja veta, ja veta, ja veta vem som vill,
jag bjuder dig ej annat än nu ärona din.»
5. Där falska tärnor - - för konungen in:
»Herten Fröjdenborg lockar bort kär dottren din.»
6. »Lockar herten Fröjdenborg kär dottren min,
så vill jag sätta honom i tornet blå.»
7. Och konungen talte till småsvennen så:

»I tagen herten Fröjdenborg och sätt
bojorna på.»

8. Och konungen talte till tjänaren
så:

»I läggen herten Fröjdenborg i tornet
blå.»

9. Fröken Adel hon gångar sig i ro-
sendegård,
hon plockade hen rosorna båd vita och
blå.

10. Och konungen ut genom fönstret
såg,
där såg han fröken Adel i rosendegård.

11. Och konungen talte till tjänare
så:
»Be nu fröken Adelen¹ inför mig gå.»

12. Och tjänaren talte till fröken
Adel så:
»Vill du nu inför din fader gå?»

13. »Nej, hur sku jag törs för min
fader ingå,
han har ej velat sitt mig på femtonde år.»

14. Fröken Adel hon inför konun-
gen gick,
och konungen på dottren sin med vreda
ögon såg.

15. »Vad gjorde du i rosendegård?»
»Jag plockade där rosorna både vita
och blå.»

16. »Vad skulle du med rosorna båd
vita och blå?»
»Att göra herten Fröjdenborg en krans
därutav.

17. »Nåh, har du intet glömt herten
Fröjdenborg ännu,
så vill jag honom sätta ett ord därtill.»

18. »Ack, om jag levde i hundrade år,
så skull ej herten Fröjdenborg ur mitt
sinne gå.»

19. Och konungen talte till tjänaren
så:
»I tagen herten Fröjdenborg ur tornet
blå.»

20. De togo herten Fröjdenborg ur
tornet blå,
och där så har [han] suttit i femton år.

21. Hans skägg var grå och hans hår
likaså

22. De togo herten Fröjdenborg och
lade den på disk,
de ristade honom, som bönder ristar fisk.

23. De lade herten Fröjdenborg uppå
en bår,
de slaktade honom, som bönder slaktar
får.

24. De togo herten Fröjdenborgs
hjärta så färskt
och gjorde fröken Adel en kostelig rätt.

25. »Vad är de här för en kostelig
rätt?»
»Det är herten Fröjdenborgs hjärta så
färskt.»

26. »Är det herten Fröjdenborgs
hjärta så färskt,
så vill jag äta min sista rätt.

27. Skänken nu in de mjödglasen två,
så vill jag nu dricka herten Fröjden-
borgs skål.

28. Skänken nu in ett glas med
mjöd,
så vill jag nu dricka mig självan till
döds.»

¹ Eller: min dotter. *Anm. av uppt.*

29. Och när som fröken Adelin det sista mjöddglaset drack,
hennes ögon de runno, hennes hjärta
det sprack.
30. Det gingo ett båd för konungen
fram:
»Fröken Adelin sitter döder i kammaren
sin.»
31. Och konungen ut genom dören
sprang,
han slog igen dören, så att gangjärnen¹
sang.
32. »Om jag visste deras kärlek² så
stark,
så hade jag ej velat mista min enda dot-
ter för hundradefallt.
33. Om jag visste deras kärlek så
huld,
så hade jag ej velat mist on för hundra
tunnor gull.
34. De lade dem bägge uppå en bår,
de krusa, de kamba, de knöla deras hår.
35. De lade dem båda uti en grav,
där sover de sött allt intill domedag.
36. Det växte en linde uppå deras
grav,
den linden den växte över kyrkokamb.
37. Det ena bladet tager det andra i
fam,
— för allt vad som kärt är i världen —
— — — — —
— mig tyckes det är tungt till att leva —

OTRYCKTA D. (str. enl. A: 1—28, 28 a, 29—31, 35,
32—34, 36—44). Hitis, Högsåra. Sj. Edla
TEXTER. Jakobsson. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.
Översikt. E. (1—14, 30, 34—47). Föglö—Joma-
la—Lemland. Uppt. J. A. Sjöblom 1894.
F. (1—42, 43¹, 44—46). Replot. Uppt.
V. Sjöberg 1897.
G. (1¹2², 4—7, 12, 17, 8, 9, 11 a, 25, 26¹,
23, 28, 29, 30², 31, 34, 36—44, 46¹45², 47).
Malax. Uppt. Eliel Aspelin 1870.
H. (4, 8, 15, 18, 19²20¹, 20, 23—26, 28,
28 a, 29—34, 36—47). Esbo. Sj. Johanna
Lindström, f. 1839. Lärt visan av sin mor.
Uppt. A. P. Svensson.
I. (1, 2, 8, 15, 17, 18, 19²20¹, 20, 23—26,
28 a, 28, 30 a, 30, 34, 36—39, 41, 43, 42,
44—47. Str. 2—28 avskrift. *Anm. av uppt.*)
Snappertuna. Sj. A. W. Lag. Uppt. E.
Hedman 1909.

J. (1¹2², 14, 15, 19, 20, 23, 25, 26, 28,
28 a, 29¹30, 31, 32, 36—40, 43, 45—47, 47 a,
47 b) Nyland. Uppt. Arvid Nyberg 1870.
K. (14, 15, 17, 18, 19²20¹, 23, 25, 28,
30²30¹, 32¹33¹, 34, 36—39, 41, 43, 42, 44—
47). Snappertuna, Kjulböle. Sj. Lovisa
Lönrot. Uppt. W. Brenner 1910—13.
L. (25², 28 a, 28, 29, 30², 32, 34, 36—45,
46¹47¹, 47²), Oravais. Uppt. M. Thors 1891.
M. (1, 2, 30, 37, 46¹47²). Nagu, Nötö. Sj.
Eva Jansson, f. 1841. Uppt. G. Dahlström
1923.
N. (1, 27). Korpo, Svinholm. Sj. Ida
Mårtensson, f. 1858. Uppt. G. Dahlström
1923.
O. (1, 4). Sibbo.
P. (1¹2, 25¹26¹25², 26a28², 29¹30). Hel-
singe, Kårböle. Sj. Augusta Nymalm. Uppt.
Fr. Andersson 1909.

Avvikelser i D—P enligt A.

¹ Adelina F, G; Adel J, P; Adeli M;
h. gick uti r. P; rosandelund F, G, I, M,
P — ¹ Hon plockar de . . . N; Hon plockar
där r. O; Där plockar hon r. I; Att plocka
de r. P; båd(e) stora och små I, O; Hon
plockar bladér både . . . M; Att plocka
blommor båd . . . J.

² de rosor D; Där plockar hon r. båd
bruna o. b. I; Där plocka hon blommor

båd gula o. b. P; *vers* ¹ *upprepas* M — ²
A. göra hertig . . . G, J; A. b. h. Fröjde-
borg en krona d. E; A. b. åt greve Herten-
borg M; Och band åt ärten F. . . . I; För
att göra h. Fröjder . . . P.

⁴ Herting . . . H; Hörten F. han sätter
sin . . . O — ⁴ Och g. sig för . . . G; Så går
han H, O; till fröken under parken fram
H; dit som f. A. hon går O.

¹ Eller: låsen. *Anm. av uppt.*

² Eller: trohet. *Anm. av uppt.*

5¹ Hertig Fröjdenborg klappade på f. Adelines bröst G; klappade E — 5² A. give Gud du . . . D; Gud give du . . . E; Krist g. du en gång skull bliva min G.

6¹ I talen E, G; ni tala F — 6² d. höra får F; det veta får G.

7¹ som h. det vill D, F; vem så h. vill E; Veta det v. s. veta vill G — 7² J. b. med intet . . . D; J. b. ju ej med a. ä. äran till G.

8¹ Det kom två f. t. för k. i. I; Hastigt kom budet för k. i. H — 8² kär dotteren d. I; lockar bort dottern d. G, H.

10¹ småsvennerna E — 10² Att lägga hertig . . . E.

11a De togo hertig Fröjdenborg och lade bojorna på och satte honom i tornet blå G.

12¹ sig i r. E; i rosendelund G — 12² de rosorna vita o. b. F; Hon plockade rosor. . . G.

13² Att binda . . . E; en k. därutöv F.

14¹ K. han ut . . . K [sig] J — 14² Där såg han f. Adel ut rosendegård J; Så får h. s. v. fröken hon g. K.

15¹ K. sade till t. sin J; till svennerna små I — 15² I beden H; I been f. A. komma här in K; Ni ber f. A. inför mig stå J; I bjuden f. A. för mig här ingå I; (att) komma till mig D, F, H.

17¹ Huru s. j. tordas för . . . G; Hur s. j. kunna för . . . I, K.

18¹ Fröken A. hon I; Och fröken K; innanför dörren s. I, K; [sig] D, H — 18² H. f. hon med . . . F; Konungen henne H, K; m. ögonen neg H; med vrede såg D; Konungen på henne m. v. ö. såg I.

19¹ till A. så här F; K. sade till fröken så J — 19² i går uti rosendegård H; i rosendegård [i går] J; rosenlund K.

20¹ J. plockade r. b. bruna och b. H, I, K; båd stora och små I, K; Att plocka blommor både . . . J — 20² A. laga herting. . . H; A. binda åt ärten . . . K; *vers* 2^a *upprepas* I, J.

22² [aldrig] ur m. s. ej går F.

23¹ glömt bort . . . G, J; Och haver d. ej g. ärten Fröjdenborg än I — 23² S. skall j. göra G, J; S. vill j. göra H; på eder k. ett s. G, H; på er vänskap kort s. J; på en näva göra ett stek F; Uppå all eder k. vill jag I; På eder k. skall jag K; göra ett gott slut I, K.

24¹ t. småsvennerna så D; t. tjänaren två H; talade t. tjänaren så I — 24² herting H; ärten F. ur t. så blått I; [det] blå D.

25¹ herting H; [det] D; t. så blått I; ur t. så brätt K; De t. honom ur t. ut J; Så satte de hertigen i mörka tornet in P — 25² H. h. voro grått . . . G; H. huvud var . . . J, K; Hanses . . . hanses. . . I; H. skägg. . .

h. hår I. H; Tills håret det grånar och skägget I. P.

26¹ Där har han suttit G; Där har j. nu s. J; sittat D; i f. runda år F; i f. års tid H; Och där skall du sitta i f. å Z — 26² Men mig t. som det varit I; Men det t. som det v. J; i d. två H—J; [uti] d. två D, F.

26a När femton år förlidit och tiden var förbi, så togo de hertigen ur mörka tornet ned P.

27¹ [än] D; [mitt] F — 27² Så mister jag det på ett ädelt kort vis D; Nog vet jag a. j. m. det för ädelen viv N.

28¹ De lade . . . G; Då lade de. . . L; De tog h. F. och band en H; vid ett trä D, H; uppå ett trä I, K; Så band de honom allt under e. t. J — 28² Där (Så) slakta de. . . I—K.

28a¹ De lade hertig Fröjdenborg D, G, I; Då lade de hertig Fröjdenborg L; Så lade de honom J; uppå en disk D, G, J, L; uppå en kvist I; De togo herting F; satt en på en bänk H — 28a² Där rista de honom J, L; De ristade honom G, H; som bönder rista fisk G, H, J, L; Där rister de honom som bönder rister fisk I; Där rensa de honom som bönder rensa fisk D.

29¹ De två f. t. H; de stodo d. H, J; Där voro två tärnor, som stodo d. D; Så stodo falska t. där när L; Så stod där två skalkar och såg däruppå P.

30¹ De togo Hertenborgs. . . M; Så taga de hertig Fröjders. . . P; hjärta så rött F — 30² O. gjorde åt fröken G; O. kokade åt fröken I; De koka åt fröken K; O. tillredde fröken Adele L; O. lagade därav P; Att laga åt H, M; fröken H; fröken Adeli M; Att laga för fröken J; en [så] k. r. H—M, P; en kostlig rätt F; De laga det till en ridderlig kosträtt D.

30a² Det är hertig Fröjdenborgs E; I tagen ärten Fröjdenborgs I; hjärta så färskt E, I — 30a² Tillaga E; Och koken I; åt fröken en kostelig rätt I, E.

31¹ blev lagad G; färdig var g. D, J — 31² Så förde de den in . . . H; Så förde de in den p. f. Adels b. J; Så b. de den in p. f. A. borg D; Då satte de hon p. f. Adelines a. G.

32¹ V. ä. det nu f. e. färsker rätt H; V. ä. det för färskt som I bären nu fram L; f. e. ridderlig kosträtt D — 32² Mig tycker. . . H; Jag tycker. . . L; Det tyckes att. . . J; det bliver f. F, H, J.

33² De laga åt f. Adelin en ridderlig kost-rätt D.

34¹ Eftersom det är . . . L — 34² det ock vara . . . L.

35¹ [högt] D; högst E; berömt mod F — 35² H. visste vad pina . . . D.

36¹ Och hämtan nu in. . . D, I, J; I häm-

ten. . . H; Hämten (mig) in G, K; I gåven. . . F; [mig] E; vinglasena t. G; ett glas med vin J; två glas med vin K; Så hämter nu hit ett glas fyllt med vin L — 36^a Så skall jag (nu) d. I—K; Däri så skall jag d. L; Därur skall j. d. min F. s. D; ärten Fröjdenburgs s. I; ärten Frejdenborgs s. K; skål däruti J.

37^a enl. 36^a D—F, H—L; Hämta mig. . . G; [med] F; Fröken Adeli begärde ett glas söt mjölk M. — 37^a enl. 36^a G—L; Därmed så. . . D; självver D, E, G—K; självvom F, L; till döds I; Hon vilhe nu d. sig självver till döds M.

38^a Första drycken. . . D, G, H, L; Och f. gång fröken. . . J; Första vinglasen fröken Adelin hon d. I, K; fröken Adelin ur m. d. D; mjödeglasen F — 38^a Hennes kinder de blekna. . . I, K; och hjärtat d. s. J, L.

39^a Hastigt kom budet. . . D, H—K; Genast kom budet åt k. i. L; Brått kom där bud till k. i. E; Falska tärnor gingo för k. i. G — 39^a Din fröken. . . E; [Adelin] G; Din dotter sitter. . . F; ligger död D, J; Fröken är död uti k. s. I, K.

40^a K. strax genom d. han s. L; [sig] D, G, H, J; språng F, H — 40^a Slog. . . så låsena s. G; Och slog dörren till så att låsena de s. L; Han kastade dörrarna att låsena s. J; så att låsena sjöng H; låsen de s. E; Att spikarna remna och l. de s. D.

41^a trösta mig D; arma barn E; Gud han nåde. . . I; Gud nåde mig (nu) jag a. m. H, L — 41^a Nu har jag förrätt. . . D.

42^a Har jag nu trött. . . H; Och haver jag vetat. . . K; vetat D, I; Om jag vetat d. k. hade varit s. s. L; deras trohet s. s. D, F; kärlek s. stor E, I — 42^a Så hade han intet. . . F; Så skulle han ej ha dödd G; Så ha(de) de ej (el. intet) dött I, K; för hela denna mark I; för hele denne mark K; H.

s. ej ha dött f. h. man L; Jag sku int ha gjort det D; Jag ej skull ha gjort det H; för hundra t. m. D, H; [tusen] m. E, G.

43^a enl. 42^a D, G—I, K, L; kärlek så huld G, H; kärlek så stor I, K; kärlek hade varit s. h. L; Och hade jag nu trött er kärlek s. h. J — 43^a enl. 42^a G—I, K, L; Jag har intet gjort det D; Så skulle ni ej ha dödd J; hundra t. g. D, E, G—L.

44^a [två] D, G; De togo båda l. och lade på e. b. H; De l. båda l. uppå e. b. I, K; Då lade de båda l. på e. b. L; allt uti en grav E — 44^a Båd (el. De) fröknar och. . . D, L; O. fröknar och mamseller I; O. fröknar och prinsessor K; O. f. och gummor E; de kamma d. h. H.

45^a enl. 44^a H, I, K, L; de bägge liken J — 45^a D. vila de förnöjda I; allt intill d. I, L; till sista d. J.

46^a Det växer. . . F, K; En lind han växte på d. g. G; Uppå deras gravar där v. upp en lind H; Där växer e. l. allt vid deras g. J; Det v. en lilja på. . . M; Där v. en lilja uppå d. g. L — 46^a Han ständar. . . F; Där s. hon grön till sista d. J; Den linden står där gröner t. d. H; Den linden hon växte (el. växer) så hög(t) som kyrktak I, K.

47^a D. l. växte upp över k. H; D. l. hon växer. . . J; så hög som k. I; så högt som kyrkekam K; D. liljan hon v. allt ö. kyrkans kam L — 47^a tog L.

47a Där står alltså skrivet på vartannat blad, att ingen skall åtskilja den varandra vill ha J.

47b Där står alltså skrivet på vart tredje blad, det skall min fader svara på sista domedag J.

O m k v.¹ saknas i O; kärt var i v. L — O m k v.² saknas i J; Mig tycker. . . H; det så tungt. . . P; Vi tyckes det. . . I.

70. Klosterjungfrun.

- a. SI, B. F. A. 39 a—c.
b. HI, S.L.S. 367, 1188. (C)

MELODI.
Översikt.

a. NI, Sibbo, Östersundom.
Sj. Karl Rosenström.

Fonogr. Otto Andersson 1908.
Kop. G. Dahlström.

Varianter.

1. När som jag var ett o-skyl(l)-digt mans barn och skul-le lä-ra mig
till att kry-pa, från mig så har bli-vit bå-de fa-der och mo-der död,
som mig skul-le klä-da och fö-da. Men lin-den den bär löv, och
lö-ven fal-ler av, och jor-den bär al-la grö-na sko-gar.

2. Den lik-nar jag mig till den fat-ti-ga man, han sit-ter jämt
bre-ve vä-gen och han tig-ger. Den e-na å-kar av och den
and-ra å-kar an, men in-gen åt den fat-ti-ga gi-ver. Men
lin-den den bär löv, och lö-ven fal-ler av, och jor-den bär
al-la grö-na sko-gar.

3. Den lik-nar jag mig till den tur-tur-du - van snäll, hon sim-mar up-på
vatt-net och hon fly - ter. Den e - na blir där bor-ta och den
and-ra sim-mar kvar, - - - - hon sin ma - ke bort - knyck-te.
Men lin - den den bär löv, och lö-ven fal-ler av, och
jor - den bär al - la [grö - na sko - - gar.]

b. *Åb, Hitis, Bötösö.*
Sj. Sofia Svanström, f. 1859.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

De lik - na-de mig vid en få - vits-ker man, som byg - ger sitt
hus up-på i - sen. När i - sen smäl-ter bort fal-ler hu - set om -
kull, ef-ter fa-ran så bli-ver man vi-ser. Lin - den den bär frön och
lö-ven fal-ler av, och jor - den bär al - la grö-na sko - gar.

TEXT.
Översikt.

A. S.Öb, S.L.S. 1, 117.
B. BO, S.L.S. 30, 20.

C. HI, S.L.S. 367, 1187. (b)
D. NA, S.L.S. 352, 1277.

A.

Varianter.

Södra Österbotten. Sj. Johan Abrahamsson Ahlholm. Uppt. Joh. Dahlbo 1892—1893.

1. Och när som jag var ett oskyldigt barn,
så lärde jag min ungdom att beskåda.
Min fader han är bort, min moder hon är död,
som mig skulle kläda och föda.
2. Så liknar jag mig vid en fåvitsker man,
som byggde sitt hus uppå isen:
när isen smälter bort, faller huset omkull,
av skadan så bliver man viser.
3. Så liknar jag mig vid turturduvan snäll,
som byggde sitt hus uppå kvistar:
- den ena flyger bort, den andra bliver kvar.
Gud nå den, som makan sin bortmister.
4. Och när som jag kom i spetsegården in,
där mötte mig en man, som hade nycklar.
Han läste upp dörren och bad mig stiga in:
»I detta fångahuset skall du sitta.»
5. Och när som jag kom i fångahuset in,
där mötte mig tre underliga rätter:
den ene var hunger, den andra var törst,
den tredje var så sömnlösa nätter.

B.

Borgå, Teisala. Sj. Edla Johansson. Uppt. J. A. Björkström 1891—92.

1. När som jag var ett så litet barn,
och jag mig mot lära att krypa.
Från mig är båd fader och moder bliven död,
som mig skulle kläda och föda.
— när linden faller löven, och löven falla av,
och jorden bär alla gröna skogar —
2. Liknar jag mig vid en fåvitsker man,
som byggde sitt hus uppå isen:
när isen börjar smälta, far huset omkull,
av skadan så bliver man viser.
3. Liknar jag mig vid de fåglarna små,
som bygger sitt bo uppå kvisten:
- när den ena flyger bort, blir den andra ensam kvar.
Gud nåde den, som vännen bortmister.
4. Liknar jag mig vid de turturduvor små,
som byggde sitt bo uppå kullen:
när den ena flyger bort, blir den andra ensam kvar.
Gud nåde den, som ej har någon kulla.
5. Gud give, i världen ingen ovän finnes till,
och alla falska tungor vore döda,
och jag hade mig en så fulltrogen vän,
som mig skulle kläda och föda.
— när linden faller löven, och löven falla av,
och jorden bär alla gröna skogar —

C.

Hitis, Bötösö. Sj. Sofia Svanström, f. 1859. Uppt. Greta Dahlström 1924.

1. De liknade mig vid en fåvitsker
man,
som bygger sitt hus uppå isen:
när isen smälter bort, faller huset om-
kull,
efter faran så bliver man viser.
— linden den bär frön, och löven faller
av,
och jorden bär alla gröna skogar —

2. De liknade mig vid turturduvan
snäll,
som bygger sitt bo uppå kvisten:
när den ena flyger bort, blir den andra
ensam kvar.
Gud nåde den, som maken sin bortmis-
ter.

3. Och när som jag kom i fångar-
farstun in,
där mötte mig en man med dessa nyck-
lar.
Där han läste upp dörren, han bad mig
stiga in:
»I detta fångahus så skall du sitta.»

4. När som jag kom i fångahuset in,
där mötte mig tre underliga rätter:
den ena var hungern, den andra var
törst,
den tredje var sömnlösa nätter.
— linden den bär frön, och löven faller
av,
och jorden bär alla gröna skogar —

D.

Nagu, Nötö. Ur en visbok, dat. 1846—1853. Uppt. Greta Dahlström 1923.

1. När som jag var ett oskyldigt
barn,
jag skulle lära mig krypa.
Från mig är fader och moder bleven död,
som mig skulle kläda och föda.
— för linden fäller löv,
och löven faller av,
och jorden bär alla gröna skogar —

2. Så förde de mig i statshuset in;
med de nycklar han läste upp dörren.
Han bad mig stiga in:
»I detta fångahuset skall du sitta.»

3. När som jag kom i fångahuset in,
det mötte mig tre underliga rätter:
den ena var hunger, den andra var törst,
den tredje var sömnlösa nätter.

4. Jag liknade mig vid en fåvitsker
man,
som bygger sitt hus uppå isen:
när isen smälter bort, faller huset omkull,
av skadan så bliver man viser.
— för linden fäller löv,
och löven fäller av,
och jorden bär alla gröna skogar —

71. Sillibrand och lilla Lena.

a. HI, S.L.S. 82, 378; även S.L.S.
125, 43. (A)

b. BO, I.N.E. Saml. O. A.
c. BO, Nyl. III, 89. (C)

MELODI.
Översikt.

a. Åb, Hitis, Rosala.
Sj. *Flora Sofja Holsten.*

Uppt. O. R. Sjöberg 1887. *Varianter.*

Sil --- li -- brand han kör -- de på lil --- la Le -- nas
gård. Vo -- re jag själv ung som en lil --- ja ---
--- a. U -- te för ho - nom lil -- la Le -- na stod. Du
min - nes väl det, jung - - fru Le - - - - - na.

b. NI, Borgå, Kurböle.
Sj. *Lovisa Blomkvist*, f. 1846.

Uppt. Otto Andersson 1908.

Din ä -- ra och din tro tram-par jag un - der fot. Vo - re
jag själ-va ro-sen-de lil -- ja. Den är allt för mig så
svarter som en jord. Me - nar du det, jungfru Le - na.

c. Nl, Borgå.

Lil - la Le - na, lil - la Le - na, lo - var du mig tro? Vo - re
 jag själ-ver ung som en lil - ja. Ja, dig vill jag ej svi - - ka
 up - på denna jord. Och me - nan-des det med jungfru Le - na.

TEXT.
Översikt.

- A. »Sillibrand», HI, S.L.S. 82,
105. (a)
B. »Skön Helena och riddaren Hil-

- debrand», PÅ, Nyl. III, 91.
C. »Herr Radibrand och lilla Lena»,
BO, Nyl. III, 89. (c)

Varianter.

A.

Hitis, Rosala. Sj. Flora Sofia Holsten. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Sillibrand han körde på lilla Lenas gård,
— vore jag själv ung som en lilja —
ute för honom lilla Lena stod.
— du minnes väl det, jungfru Lena —
2. »Hör du, lilla Lena, vad jag dig säga må,
min ära och min tro den vill jag giva dig.»
3. »Din ära och din tro trådar jag under fot,
den aktar jag ej mera än mina gamla skor.»
4. Sillibrand han vänder om sin gångare grå:
»De ordena skall jag väl komma ihåg.»
5. Det var ju redan på åtta års tid,
som intet lilla Lena till kyrkan tordes mer.
6. Hastigt kom budena på lilla Lenas gård,
att Sillibrand var döder och lagder uppå bår.
7. Lilla Lena talte till småsvenner så.
Där mötte hon vita Sillibrands hund.
8. Lilla Lena körde vägen rätt fram,
där mötte hon svarta Sillibrands hund.
9. Jungfru lilla Lena körde åt vägen fram,
där mötte hon själva Sillibrand.
10. »Kära I min Sillibrand, vad jag er säga må,
min ära och min tro den vill jag eder ge.»
11. »Din ära och din tro den träder jag under fot,
den aktar jag ej mera än mina gamla skor.»

12. »Kära I min Sillebrand, I låten
mig få leva,
tills jag får mina gåvor utdela.

13. Min moder vill jag giva min sil-
kessyddad särk,
ty hon har lidit för mig sveda och värk.

14. Min syster vill jag giva min gull-
spända skor,
ty hon har lidit för mig mången oro.

15. Och Sillibrand vill jag giva min
gullspända kniv,
ty han har förrått mitt unga liv.»

16. Sillibrand tog jungfrun i vitgu-
lan lock,
så binder han henne vid sadelaknopp.

17. Sillibrand månd köra och lilla
Lena löpa,
hon månde sina fötter så illa stöta.

18. Sillibrand körde genom niomi-
lars skog,
men intet han talte det ringaste ord.

19. Och intet fanns en så liten rot,
som intet tog stycket av lilla Lenas
fot.

20. Och intet så fanns en så liten
sten,
— vore jag själv ung som en lilja —
som intet tog stycket av lilla Lenas ben.
— du minns väl det, jungfru Lena —

B.

Pärnä.

1. »Hör du Helena vad jag dig säga
må,
— vore jag själva rosendelilja —
får jag lov att bjuda dig min ära och
min tro?»
— menar du det, jungfru Lena —

2. »Din ära och din tro tråder jag
under fot,
jag aktar dig ej mera än mina gamla
skor.»

3. »Aktar du ej mig mera än din
gamla sko,
så skall jag försöka få ditt hjärteblod.»

4. Årena voro sex eller sju,
som inte Helena tordes till kyrkan gå.

5. Då kom två falska tärnor på He-
lenas gård,
som sa att Hildebrand var död och
lagder uppå bår.

6. Helena hon sade till sina drängar
två:
»Ni salen nu på min gångare grå.

7. I salen på den bruna, I salen på
den grå,
den bästa så sätten I guldsadel uppå.»

8. Helena hon satte sig på guldsad-
lad häst
med utslaget hår och guldkronana på.

9. Helena hon red allt över en grön
äng,
där mötte hon lilla Hildebrands dräng.

10. Helena hon red allt genom en
grön lund,
där mötte hon lilla Hildebrands hund.

11. Helena hon giver åt den hunden
bröd:
»Jag fruktar att Hildebrand bliver min
död.»

12. Helena hon red då ett litet stycke
fram,
så mötte hon själva Hildebrand.

13. Herr Hildebrand han drager
guldsvärdet fram:

»Får jag lov att hugga av Helena huvud och arm?»

14. »Herr Hildebrand, herr Hildebrand, du stilla ditt svärd, till dess jag får skifta min arvedel.

15. Min fader giver jag min guld-sadla häst, ty han har dragit sorgen för mig allra mest.

16. Min moder giver jag min silkes-syddas särk, ty hon har slitit för mig båd sveda och värk.

17. Min broder giver jag min gull-krona rö, att han får ge åt sin unga fästemo.

18. Min syster giver jag mitt röda guldkrin, med guld och hermelin som ligga däruti.

19. Min piga giver jag min guld-spända sko, ty hon har tjänat mig med ära och tro.

20. Min drängar giver jag min gångare grå, och vill de inte rida, så må de gå.

21. Hemma haver jag min guldskafta kniv, jag önskar den stode i ditt hjärta och liv.»

22. Herr Hildebrand han drog då guldsvärdet fram, så högg han av Helena huvud och högra arm.

23. De förde det liket i kyrkan in, men Hildebrand han högdes i bitar fem.

24. De förde det liket från kyrkan ut, — vore jag själver rosendelilja — men Hildebrand han fördes på stegel och hjul. — menar du det, jungfru Lena —

C.

Borgå.

1. »Lilla Lena, lilla Lena, lovar du mig tro? — vore jag själver ung som en lilja — Ja, dig vill jag ej svika uppå denna jord.» — och menandes det med jungfru Lena —

2. »Din ära och din tro trampar jag under fot. Jag aktar dig ej mer än mina gamla skor.»

3. Där kommo två falska bud på lilla Lenas gård och sade, att herr Radibrand blev döder i går.

4. Och lilla Lena sadlade sin gångare grå; hon skulle så rida till kyrkan då.

5. Och när som hon kom till rosendelund, så mötte hon herr Radibrands hund.

6. Hon klappade honom och gav honom bröd: »Jag tror, att din herre alls icke är död.»

7. När som hon red ett litet stycke fram, så mötte hon själver herr Radibrand.

8. »Herr Radibrand, herr Radibrand, lovar du mig tro? Jag vill dig ej svika på denna här jord.»

9. »Din ära och din tro trampar jag under fot. Jag aktar dig ej mer än mina gamla skor.»

10. »Herr Radibrand, herr Radi-
brand, stilla nu ditt mod,
att jag får tala vid dig några ord.
11. Min broder skall du giva min
gullkrona röd,
att han får giva den åt sin fästemö.
12. Min syster skall du giva mitt
röda gullskrin
med allt silver och guld som finnes därin.
13. Min moder skall du giva min sil-
kessyddå särk,
för det hon mig burit med sveda och
värk.
14. Min fader skall du giva min gån-
gare grå,
på den skall han rida näst intill min bår.»
15. Herr Radibrand han drager ut
sitt blodigø svärd
och sticker så därmed lilla Lena ihjäl.
16. Sen sveptes lilla Lena i kammar-
duken blå;
herr Radibrand sveptes i vadmalet grå.
17. De satte lilla Lena i snövitån sand.
— vore jag själver ung som en lilja —
I svartan mull nedgrävdes herr Radi-
brand.
—och menandes det med jungfru Lena —
-

72. Lilla Lisa.

MELODI.
Översikt.

a. HI, S.L.S. 82, 373. (C)
b. HI, S.L.S. 82, 373. (C)
c. FB, I.N.E. Saml. O. A.
d. HO, S.L.S. 367, 150. (H).

e. PO, Nyl. III, 75. (B)
f. KY, Nyl. III, 77. (J)
g. KO, S.L.S. 508, 55. (K)

Varianter. a. Åb, Hitis.

Uppt. O. R. Sjöberg 1880-talet.

Det var lil-la Li-sa och hen-nes kä-ra mor, och båg-ge så
så-to de ut-i en bur. Håh hå, nåh nå, det
må nu så gå. Och båg-ge så så-to de ut-i en bur.

b. Åb, Hitis.

Uppt. O. R. Sjöberg 1880-talet.

Det var lil-la Li-sa och hennes kä-ra mor, och båg-ge så
så-to de ut-i en bur. Håh hå, nåh nå, de
må nu så gå. Och båg - - - ge så så-to de ut-i en bur.

c. Åb, Finby, Pettu.
Sj. Tilda Troberg.

Uppt. Otto Andersson.

Herr Pe-der red hår-dar än få-ge-len flög, till dess han kom dit lil-la
Li-sa låg död. Hå hå, nå nå. Till dess han kom dit lil-la Li-sa låg död.

- d. Åb, Houtskär, Lempnäs. Uppt. Greta Dahlström 1924.
Sj. *Anderina Vallenius*, f. 1857. (lärt visan av sin farmor).

Herr Rid - der - vall sad - lar sin gån -- ga -- re grå, herr
Rid - dar - vall sad - lar sin gån - ga - re grå. Där sät - ter han lil - la Li -- sa
up - på. Hå hå, nå nå. Där sät -- ter han lil - la Li - sa up - på.

- e. NI, Pojo.

Det var lil -- la Li -- sa och hen - nes kä - ra mor,
de sut --- to bäg -- ge i en bur. Hå hå, nå
nå. De sut ---- to bäg ---- ge i en bur.

- f. NI, Kyrkslätt.

Och dot - tern och mo - dern de sät -- to i en bur,
de tal - te så myc - ket om gif - ter -- mål. Åh hå, åh
hå. De tal - - te så myc - ket om gif - - ter - - mål.

- g. Åb, Korpo, Hevonkack. Uppt. Alfild Adolfsson 1928.
Sj. *Matts Jansson*, f. 1853 (lärt visan i Kimito).

Skön Rid - der -- vall skyg - ga den få - ge - len flög,

och när han kom dit var lill Li - sa död, och när han kom
dit var lill Li - sa död.

TEXT.
Översikt.

A. I.N.E. Ingeliuska pappren, 56.	NI, Nyl. V, 307.
B. »Herr Riddervall», PO, Nyl. III, 75. (e)	F. KV, S.L.S. 45, 64.
C. »Riddervall och lilla Lisa», HI, S.L.S. 82, 65. (a, b)	G. SN, W. Brenners saml. 1.
D. »Riddarvall», DF, S.L.S. 82, 227.	H. HO, S.L.S. 367, 151. (d)
E. »Herr Riddervall och lilla Lise»,	I. GB?, R5, 186, 370.
	J. KY, Nyl. III, 77. (f)
	K. KO, S.L.S. 508, 56. (g)

Varianter.

A.

Ur Berndt August Åkermans visbok, dat. 1843.

1. ∴ Det var lilla Lisa och hennes
kjära mor, ∴
och bägge så sätto de uti en bur.
— hå hå, nå nå, det må nu så gå —
Bägge så sätto de uti en bur.
2. Och modren hon talte til kjära dot-
teren sin:
»Hvad är för mjölk du har i bröstena
din?»
3. »Det är väl ingen mjölk, fast eder
tyckes så,
det är af det mjöd, som jag drack uti
går.»
4. Och modren slog dotteren på blek
röda kind:
»Skal du så svara kjær moderen din?»
5. Och dig så skal jag nu basa med
et ris,
Riddarval den skal jag och hänga på
en qvist.»
6. Lilla Lisa sadlar up sin gångare
grå,
så rider hon sig til Riddarvals gård.
7. Och när hon kom fram till Rid-
darvals gård,
skjön Riddarval ute för henne där står.
8. »Min moder hon är mig så grym-
melig vred,
hon hvarken hörer, ej heller hon ser.
9. Och mig så vil hon nu basa med ris,
skjöne Riddarval vil hon hänga på qvist.
10. Och horor och skjökor skal hon
basa med ris,
tjufvar och skjälmar skall hon hänga på
qvist.»
11. Riddarval sadlar så up sin gån-
gare grå,
så lyfter han lilla Lisa der uppå.
12. Så rida de bägge bort til en grön
lund,
där lyster lilla Lisa hvila en stund.
13. Så rida de bägge alt til en grön
äng,
där lyster lilla Lisa bädda en säng.

14. Riddarval han breder ut sin
kappa blå,
så födde lilla Lisa sönnerna två.

15. »Och nog så vet jag en rinnande
brunn,
ack, om jag hade vatt'n i samma stund!»

16. Riddarval sadlar up sin gångare
grå,
så rider han sig öfver böljorna blå.

17. Och när som han kom til en rin-
nande ström,
där satt en näktergal i et träd, som sjöng.

18. Han sjöng så mycket om både
fruar och mör,
men aldra mäst om lilla Lisa, som var
död.

19. Riddarval han tjente den jungfru
i tro
och hämtade vatt'n i bägge sina skor.

20. Riddarval sadlar up sin gångare
grå,
så rider han sig öfver böljarna blå.

21. Han rider ju fordare, än fågel
han flög,
til des han kom där lilla Lisa var död.

22. Riddarval drager ut sit förgyl-
lande svärd.
Då satte han fästen alt emot en sten,

23. ∴: så at udden i hans brösteben
nu der stod ∴:
och där ut rann bara idel kärleks blod.
— hå hå, nå nå, det må nu så gå —
Och där ut rann idel kärleks blod.

B.

Pojo.

1. Det var lilla Lisa och hennes kära
mor,
de sutto bägge i en bur.
— hå hå, nå nå —
De sutto bägge i en bur.

2. Och modren hon talte till kära
dottren sin:
»Hur har du fått mjölk i bröstén din?»

3. »Det är ingen mjölk, fast ni tyckerså,
det är av den mjöd jag drack i går.»

4. Modren slog dottren på blomble-
kan kind:
»Skall du så svara kära modren din?»

5. »Sanningen kan jag icke dölja
för er:
Herr Riddervall haver lockat mig.»

6. »Dig vill jag låta basa med ris,
och Riddervall låter jag hänga på kvist.»

7. Lilla Lisa hon salar sin gångare
grå,
då ville hon rida till herr Riddervalls gål.

8. När som hon kom på herr Ridder-
valls gål,
ute för henne skön Riddervall står.

9. »Välkommen, välkommen, lilla Li-
sa till mig,
hur står det till med kär modren din?»

10. »Min moder hon är nu så jämmer-
ligt vred,
ej mera hon hör, ej heller hon ser.

11. Mig lovar hon låta basa med ris,
och dig lovar hon låta hänga på kvist.»

12. »Horor och skökor skall basas
med ris,
och tjuvar och skälmar skall hänga på
kvist.»

13. Herr Riddervall salar gångaren sin
och ville följa henne till rosendelund. och hämtade henne vatten i bägge sina skor.
14. När som de kommo till rosende-
lund,
där ville lilla Lisa vila en stund. 18. När som han kom till den rin-
nande ström,
satt där en fågel i en lind, som sjöng.
15. Herr Riddervall breder sin kappa
så grå,
därpå födde lilla Lisa två söner små. 19. Hon sjunger om jungfrur och
fästemor,
men allra mest om att lilla Lisa var död.
16. »Hade jag här min moder så kär
att hämta mig vatten och svalka mig
med.» 20. Herr Riddervall viker ihop sin
kappa så blå,
därpå faller han mång tusende tår.
— hå hå, nå nå —
Därpå faller han mång tusende tår.
17. Skön Riddervall visade lilla Lisa
sin tro

C.

Hitis, Rosala. Sj. M. L. Holsten. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Det var lilla Lisa och hennes kära
mor,
och bägge så såto de uti en bur.
— hoh hå, noh nå, det må nu så gå —
Och bägge så såto de uti en bur.
2. Modren hon talte till kära dot-
teren sin:
»Vad är det för mjölk, du har i brystena
din?»
3. »Det är ingen mjölk, fast eder
tyckes så,
det är av din mjöd jag fick uti går.»
4. Modren slog dottren på snövitan
kind:
»Skall du så svara kära moderen din?
5. Dig så ville jag basa med ris,
skön Riddarvall den skall jag hänga på
kvist.»
6. »Horor och skökor får ni basa med
ris,
och tjuvar och skälmar får ni hänga på
kvist.»
7. Skön Riddarvall salar upp sin
gångare grå,
där lyfter han lilla Lisa uppå.
8. Sen rider de bägge allt åt en grön
lund,
där lyster lilla Lisa att vila en stund.
9. Skön Riddarvall breder ut kappan
den blå,
där föder lilla Lisa söner två.
10. Skön Riddarvall rider till rin-
nande flod,
där hämtade han vatten i bägge sina
skor.
11. Och fåglarna i skogen de sjunga
på kvist:
»Lilla Lisa är döder, ja döder förvisst.»
12. När skön Riddarvall kommo till-
baka igen,
låg alla tri likena döda i senn.¹

¹ Tillika. *Anm. av uppt.*

13. Sen lade de likena alla på en bår,
och fröknar och tärnor de krusa deras
hår.

14. Sen förde de likena genom en
grind,
skön Riddervall fäller mång tårar på
kind.

15. Sen förde de alla tri likena uti
en grav,
där sova de sött intill domedag.
— hoh hå, noh nå, det må nu så gå —
Där sova de sött intill domedag.

D.

Dragsfjärd, Rosendal. Sj. Lotta Kronström. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Riddarvall han salar upp sin gån-
gare grå,
där han skulle sätta lilla Lisa uppå.
— hoh hå, å noh nå —
Där han skulle sätta lilla Lisa uppå.

2. Lilla Lisa och söta modren sat i
buren sin;
de talte så mycket emellan sig.

3. Och modren sade till döttern sin:
»Vad haver du för mjölk i brystena din?»

4. »Det är ingen mjölk, fast eder
tyckes så,
det är det mjöd, som vi drucko i går.»

5. Och modren slog döttern på blå-
bleka kind.¹
»Skall du så svara kär moderen din?»

6. Horor och skökor skall man basa
med ris,
och Riddarvall skall hängas på kvist.»

7. Och dig skall jag steka på spett,
och Riddarvall skall hänga på kvist.»

8. »Och horor och skökor skall man
steka på spett,
och tjuvar och skälmar skall man hänga
på kvist.»

9. Och Riddarvall han rider, all få-
gelen flög,

att han skulle hinna, tills lilla Lisa var
död.

10. Riddarvall han salade sin gån-
gare grå,
han red över berg och dalar.

11. Han salade sin gångare grå
och lade sin kappa och lilla Lisa uppå.

12. Riddarvall han red uti en grönan
lund,
där lade han sin kappa och bäddade en
säng.

13. Riddarvall han lade sin kappa
och lilla Lisa uppå,
och där så födde hon de sönerna två.

14. Den ena var rödlätt, den andra
var vit,
och båda så voro de skön Riddarvall lik.

15. Lilla Lisa satte sig på sin gån-
gare grå,
och redo allt över till Riddarvalls gård.

16. Och när hon kommo på Riddar-
valls gård,
så mände alla små drängar omkring
henne stå.»

17. »Min moder har lovat mig steka
på spett,

¹ Även sjunges av andra: på rödaste kind. *Anm. av uppt.*

och herr Riddarvall lovar hon hänga på kvist.»

18. Om morgonen bittida, förrän dagen blev ljus,
då var det fem lik uti Riddarvalls hus.

19. Det ena var herr Riddarvall, det andra var lilla Lisa,

det tredje var moderen, av sorgen blev hon död.

20. Han sjöng över mästern, han sjöng över allt,
men mest däröver, att lilla Lisa var död,
— hoh hå, nöh nå —
Men mest däröver, att lilla Lisa var död.

E.

Nyland.

1. Och moderen sade till dottern sin:
»Varföre så är du så bleker om kind?
— åh hå, nå nå, åh hå, nå nå —
Varföre så är du så bleker om kind?»

2. »Och intet är jag bleker, fast eder tycks så,
det är utav vädret, jag rest i förgår.»

3. Och moderen sade till dottern sin:
»Vad är det för mjölk du har i brösterna din?»

4. »Och intet är det mjölk, fast eder tycks så,
det är utav vin och mjöd, som jag drack i förgår.»

5. Men moderen slog Lise på snöviter kind:
»Och skall du ej säga sanning åt moderen din?»

6. Och dig så skall jag låta basa med ris,
herr Riddervall skall jag låta hänga på kvist.»

7. Men Lise for upp till herr Riddervalls gård:
»Min moder hon är mig både hårder och svår.»

8. Herr Riddervall sadlar den gångaren grå,
den allra bästa satt han lilla Lise uppå.

9. Herr Riddervall rider över åkrar och äng,
där ville lilla Lise nu bädda sin säng.

10. Herr Riddervall breder den kappan så blå,
och däruppå födde hon sönerna två.

11. Herr Riddervall rider över ängar och skog
att hämta friskt vatten i tvenne små skor.

12. Men innan han hann till den rinnande brunn,
så satt där en fågel vid vägen och sjöng.

13. Den fågelen sjöng, att den flickan var mö,
men allra mest att lilla Lise var död.

14. Herr Riddervall rider nu hem igen,
där såg han två stjärnor på himmelen.

15. »Där vilar du nu, min enda tröst,
med mina två söner på dina små bröst.
— åh hå, nå nå, åh hå, nå nå —
Med mina två söner på dina små bröst.»

F.

Kvevlax, Vassor. Ur Karl Örn's visbok. Uppt. J. A. Nygren 1892.

1. Modern och lilla Lisa de satt i en sal,
de hade sig emellan så underliga tal.
— löj falli lalla, löj falli lalla —
De hade sig emellan så underliga tal.
2. Modern hon sade till dottern sin:
»Vad har du för mjölk uppå kjortelen din?»
3. »Det är väl ingen mjölk, fast ni tycker så,
det är av det vinet, som jag drack i går.»
4. Lindevall sadlar sin gångare grå,
sen lyfter han lilla Lisa där ovanuppå.
5. Men när som de kom till en rosi-
ger lund,
visst lyster det lilla Lisa att vila en stund.
6. Lindevall han breder ut sin kappa
så blå,
där hon kunde föda sönerna två.
7. »Ack om jag vore hemma hos
mamma i kväll,
- visst gäve hon mig dricka och bädda
min sång.»
8. Lindevall han tjänte sin fästmö
med tro,
han hämtar henne vatten ur guldspända skor.
9. Men när som han kom till den
svalkande ström,
så satt där en fågel i trädet och sjöng:
10. »Lindevall, o Lindevall, skynda
dig på,
din fästmö ligger döder med sönerna två.»
11. Men när som han kom till den
rosendelund,
så var det ju sant, som den fågelen sjöng.
12. Han grävde då därjämte dem
en grav så stor,
där han kunde lägga de likena tre.
13. Sen sätter han fast det svärd mot
en rot,
där han kunde ställa sitt hjärta emot.
— löj fallilalla, löj fallilalla —
Där han kunde ställa sitt hjärta emot.

G. (Str. enl. A: 2—6, 7²⁷a¹, 8—14, 14 a, 15, 21). Snappertuna. Uppt. W. Brenner 1910—1913.

H. (11—13, 14²15^{2,1}, 16¹17¹19², 17²18, 20¹21, 22²23¹). Houtskär, Lemnäs. Sj. Anderina Vallenius, f. 1857. Uppt. G. Dahlström 1924.

I. (1, 4, 11^{1,2}12¹, 13^{1,2}14^{1,2}, 21¹17^{1,2}18²,

21, 22, 23 b. Stroferna två-, tre- och fyrradningar). Gamlakarleby? Sj. Betta Store. Uppt. J. E. Wefvar.

J. (1, 15, 16¹19², 17²18¹, 18, 22¹23 a¹). Kyrkslätt.

K. (21, 22 a, 14 b, 22, 18¹21²). Korpo, Hevonkack. Sj. Matts Jansson, f. 1853 (lärt visan i Kimito). Uppt. A. Adolfsson 1928.

OTRYCKTA
TEXTER.

Översikt.

Avvikelser i G—K enligt A.

1¹ [kära] I; Och dottern och modern de sätto i en bur J — 1² De bädo och sätto uppå ein bord I; De talte så mycket om giftermål J.

2¹ [kära] G — 2² Var har du fått m. i b. d. G.

3¹ [väl] G — 3² [av] det m. [som] j. d. av i g. G.

4¹ Modern G; dottren G, I; på blombleka k. G; på enröd² k. I.

5² Skön Riddersvall skall j. h. på k. G. 6¹ L. L. hon s. sin g. G — 6² Sen r. h. upp till skön Riddersvalls g. G.

7² för kärestan står G.

7 a¹ Guds frid, god dag, allra kärestan min G.

8¹ är nu så vreder på mig G — 8² H. orkar mig ej varken höra eller se G.

9¹ så lovar hon [nu] . . . G — 9² Skön R. lovar hon . . . G.

10¹ skall basas m. r. G — 10² skall hängas p. k. G.

11¹ Skön Riddersvall G; Herr Riddervall H; [så upp] . . . G, H; Ungersven han salade uppå sin grå häst I — 11² Där sätter han l. L. uppå H; Och löftade l. L. uppå I.

12¹ Så redo d. b. allt till. . . H; Då redo d. båda till. . . I; De redo, de redo allt över en bro G — 12² Där. . . tala ett ord G.

13¹ *entl.* 12¹ G, H; över en g. ä. G; De redo ock båda till . . . I.

14¹ Skön Riddersvall b. sin k. så b. G; Ungersven han utbreder sina kappor b. I — 14² Därpå föder lilla . . . G; de sönerna t. H.

14 a Den ena var röd och den andra var vit, men bägge så var de skön Riddersvall lik G.

14 b Själv döpte han barnen, själv gav han dem namn. Den ena hett Isak, den andra Abraham K.

15¹ Jag vet därav en r. b. H; Och väl så v. j. av en r. b. J; Där borta, där borta, där är väl en brunn G — 15² nu i samma s. J; i denna här s. G.

16¹ *vers* 11¹ *upprepas* i H; Och Riddervall sala sin g. g. J.

17¹ en r. brunn H; Till dess han k. t. den r. brunn I — 17² Så satt där en n. som gala i ett träd H; Där sitter två nätter uti

en gran I; Och så satt där en fågel i ett trä J.

18¹ Den s. så vackert o. flicka o. mö J; H. s. så vackert o. jungfrur o. mö H; H. sjöngo om flickan, han sjöngo om mö K — 18² M. allersta m. o. att Lisa hon v. d. J; De sjunga båda I; att lilla L. var d. H, I.

19² Så tog han vatten i sina bägge s. H; Och tog då vatten i skonana två J.

20¹ *vers* 11¹ *upprepas* i H.

21¹ Ungersven han r. j. fortare I; Han red väl hårdare H; Skön Riddersvall red kvickare G; än fågelen flög G, H; än fågelen flyr I; Skön Riddervall skygga den fågelen flög K — 21² Allt . . . kom dit där . . . I; När han k. tillbaka var l. L. död G; Och när han k. dit var lill L. död K.

22¹ Sen tog han svärdet och lad emot rot K; Och Riddervall stack svärdet uti sitt bröst J; Han riter sig nu mot en storan sten I — 22² Sen lade han bröstet där gentemot K; Då tog han sitt svärd och satt mot e. s. H; Och sticker genom sig sitt gyllene svärd I.

22 a Sen tog han en skrift och lad uppå träd: Här skall svärmodren få sin ålderdoms tröst K.

23¹ Det stack han under sina brösteben H.

23 a¹ Då var där fyra lik i herr Riddervalls hus J.

23 b¹ Där vila de nu alla intill domedag I.

O m k y ä d e Hå hå, nå nå G, H; Nå nå, så så I; Åh hå, åh hå J.

73. Jungfruköp.

- a. SI, B.A. 3, 4. (F) c. PÅ, S.L.S. 367, 1422. (B)
 b. PÅ, John Rosas saml. (D, E) d. ST, S.L.S. 328, 124.

MELODI.
Översikt.

a. *Nl*, Sibbo, Östersundom.

Uppt. Hanna Hagbom.

Varianter.

Skön jung - frun hon frå - ga - de sin mo - der om lov för
 att få gå spat - se - ra en vac - ker sommarkväll, för att få gå spat -
 se - ra en vac - ker sommarkväll.

b. *Nl*, Pärnä.

S. Emilie-Louise Malm.

Uppt. John Rosas 1931.

Skön jung - fru - nen hon frå - ga - de sin mo - der om lov, om
 lov att få gå ut och spat - se - ra en dej - lig af - ton - stund, om
 lov att få gå ut att spat - se - - ra en dej - lig af - ton - stund.

c. *Nl*, Pärnä, Fantsnäs.

Sj. Olga Öhberg, f. 1879.

Uppt. Greta Dahlström.

Jungfrun hon frå - ga - de sin mo - der om lov, att få gå ut och spat -

se - ra en dej - lig af - ton - stund, att få gå ut och spat - se - ra en
dej - lig af - ton - stund.

d. *Ni*, Strömfors, Kulla, Kärrbacken.
Sj. *Emilia Salenius*, f. 1869.

Uppt. Sulo Salonen 1921.

Jung - fru - nen hon frå - ga - de sin mo - - der om lov gå
ut och spa - se - - - ra en dej - lig af - ton - stund, gå
ut och spa - - se - - - ra en dej - lig af - ton - stund.

TEXT.
Översikt.

A. PÅ, S.L.S. 104, 20 och 112.
B. »Jungfrurovet», PÅ, S.L.S. 367,
1423. (c)
C. VÖ, S.L.S. 28, 305.

D. »Jungfrunen», PÅ, S.L.S. 262, 5;
även John Rosas saml. (b)
E. »Skön jungfrun», SI, B. A. 3, 4.
(a)

Varianter.

A.

Pärnä, Gammelby. Sj. Ida Forsström. Uppt. V. Meinander 1900.

1. Jungfrun hon begärde sin moder om lov
.: gå ut att spatsera en dejlig aftonstund. :.	4. Jungfrunen hon frågade: »Vad haven I till last, vad haven I att sälja ombord på detta skepp?»
2. Modern hon svarade sin dotter:
»Du må gå,
om du dig tager vara för böljorna de blå.»	5. Kaptenen han svarade: »Vi lasta det med vin, och därför så hava vi ju pengar i vårt skrin.»
3. Jungfrunen hon gångar sig till snövitans strand,
där fick hon se ett skepp, som kom seglande i land. :.	6. Och jungfrun hon drack utav vinet så sött,
så länge tills hon somnade uti kaptenens skepp.

7. Kaptenen han sade till styrman-
nen sin:
»Styr mig och mitt skepp där så sakta
ifrån land.»
8. Men när de voro komne ut på böl-
jorna de blå,
då vakna sköna jungfrun i skeppet, där
hon låg.
9. »Gud nåde och Gud skydde mig
och mina fyra små,
då jag tillstängde dörren och bort ifrån
dem for.»
10. Kaptenen han svarade: »Du ha-
ver inga små,
jag ser på dina ögon och på din kind så
röd.»
11. Skön jungfrun hon kammade
sitt långa svarta hår,
sen kastade hon sig uti böljorna de blå.
12. Kaptenen han sade till styrman-
nen sin:
»Kast ut ett styrbordsankar och båten
ifrån bord.»
Men förrän de det hunno var sköna
jungfrun död.

B.

Pärnä, Fantsnäs. Sj. Olga Öhberg, f. 1879. Uppt. Greta Dahlström 1924.

1. Jungfrun hon frågade sin moder
om lov
:: att få gå ut att spatsera en dejlig af-
tonstund. ::
2. Modern hon svarade: »Min dot-
ter, du må gå,
men taga dig till vara för böljorna de
blå.»
3. Jungfrun hon gångar sig på snö-
vitan sand,
där så fick hon se ett skepp, som kom
gungande mot land.
4. Jungfrun hon frågade: »Vad ha-
ver ni till last?
Vad haver ni att sälja ombord på detta
skepp?»
5. Kaptenen han svarade: »Vi las-
tar det med vin,
och därtill så haver vi ju pengar i ett
skrin.»
6. Jungfrun hon drack utav vinet
så sött,
hon drack allt tills hon somnade uti kap-
tenens hytt (*el.* sköt).
7. Kaptenen han sade åt styrman
ombord:
- »Styr mig och mitt skepp nu så sakta
ifrån land.»
8. Men när som de kommo på böl-
jorna de blå,
så vaknade skön jungfrun i skötet där
hon låg.
9. »Gud signe och Gud nåde mig och
mina barn de små,
då jag tillstängde dörren och långt ifrån
dem far.»
10. Kaptenen han svarade: »Ni ha-
ver inga barn,
det ser jag på er kinder och edra ögon
blå.»
11. Jungfrun hon kammade sitt lån-
ga svarta hår,
sen kastade hon sig uti böljorna de blå.
12. Kaptenen han sade till styrman
ombord:
»Kast ut vår styrbordsankar och båten
över bord.»
Men förrän de det hunno, var sköna
jungfrun död.

C.

Vörå. Uppt. M. Thors 1892.

1. Så börjar det att blåsa en sydvästerlig vind,
så kom där ett skepp, som kom seglandes in
— under tiden —
2. Och jungfrun hon gångar sig till
sjöstranden ned,
där fick hon se sin broder och kaptenen
taltes vid.
3. Och jungfrun hon lade sig i sjökaptens famn,
hon vaknade ej förrän i England.
4. Där hissades opp flaggorna båda
röda och blå,
som jungfrun själv har virkat med sina
fingrar fem
— under tiden —

OTRYCKTA
TEXTER.
Översikt.

D. (str. enl. A: 1—8, 11). Pärnä. Uppt.
E. L. von Willebrandt 1914—1915.

E. (1—6, 8², 11, 12^{2,3}). Sibbo, Östersundom. Uppt. Hanna Hagbom.

Avvikelser i D, E enligt A.

¹ Skön jungfrun D; hon frågade sin. . . D, E — ¹ Om lov att få gå u. och spatsera. . . D; För att få gå s. e. vaccker sommarkväll E.

² M. h. sade: min dotter. . . D, E — ² Men akta dig D, E; så väl E; för de falska böljor blå D, E.

³ Skön jungfrun h. g. s. allt ner till sjöstrand E; Skön jungfrun(en) h. gångade med vägen ned mot strand D — ³ Där. . . kommo sakta emot land D; till land E.

⁴ Skön jungfrun(en). . . D, E.

⁵ K. h. sade D; vi lossar. . . D; — ⁵ O. därtill så. . . D.

⁶ Skön jungfrun. . . D; Skön jungfrun

h. dricker nu av. . . E — ⁶ Till dess att hon s. u. k. sköt D; Till dess hon slumrar inne u. k. hytt E.

⁷ K. h. s. åt matroserna D.

⁸ Och när d. kommo ut. . . D; Då skeppet seglat bort för en lekande vind E — ⁸ Så vaknade skön jungfrun i skötet där h. l. D; Skön j. hon vaknade med rodden på kind E.

¹¹ Skön jungfrun. . . D; S. j. spatserade på skeppet av och an E — ¹¹ S. kastar h. s. ut bland de falska böljor blå E; Till dess att hon kastade sig i. . . D.

¹² K. han ropade [t. s. s.] E — ¹² K. ut, fäll trappan ned E — ¹² M. innan det var gjort, så var jungfrun redan d. E.

74. Dejelill och Lagerman.

a. KO, L. W. Fagerlund, Anteckningar n:r 3. (D)	d. HO, S.L.S. 352, 162. (F)	MELODI.
Översikt.
b. KO, S.L.S. 352, 167.	e. KO, S.L.S 352, 166. (G)	
c. HO, S.L.S. 318, 123. (E).	f. FB, I.N.E. Saml. O. A.	
	g. NA, S.L.S. 82, 364; även S.L.S. 125 36. (C)	

a. Åb, Korpo.

Varianter.

Dej-e-lill och La-ger-man de la-de om råd: Säg vill du mig
vän-ta ett år el-ler två? Så mån-de ju min sorg för--gån-ga.

b. Åb, Korpo, Svinholm.

Sj. *Ida Mårtensson*, f. 1858.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

De-je-lill och La-ger-man de la-de om råd: Och vill du nu
vän-ta på mig ett år el-ler två? Så mån-de nu min sorg för-gån-ga.

c. Åb, Houtskär, Träsk.

Sj. *Hilda Jonsson*.

Uppt. Bertil Malm 1920.

De-je-lill och La-ger-man de la-de om råd: Och vill du nu
vän-ta på mig ett år el-ler två? Så mån-de nu min sorg för-gån-ga.

d. Åb, Houtskär, Bastvik.

Sj. *Matilda Andersson*, f. 1849.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

De--je-lill och La-ger-man de la--de om råd:

Vill du nu vän - - ta på mig ett par år? Så
mån - de ju min sorg för - - gån - ga.

e. *Åb, Korpo, Rosklax.*
Sj. *Lina Eriksson*, f. 1879.

Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

De - - je - - lill och La - - ger - man de la - - de om
råd: Vill du nu vän - ta på mig ett år el - - ler
två? Så mån - de ju min sorg för - - gån - - ga.

f. *Åb, Finby, Pettu.*
Sj. *Tilda Troberg*.

Uppt. *Otto Andersson*.

Ba - ra du nu ser nå - gon fis - - ka - re - båt, så tän - ker du att
La - ger - man skall va - ra där - up - på. Visst mås - te den sor - gen bort - gån - ga.

g. *Åb, Nagu.*
Sj. *S. Danielsson*.

Uppt. *O. R. Sjöberg* 1880-talet.

La - ger - man och Jör - de - lil - la la - de sig i råd: Hur län - ge vill du
vän - ta, när jag nu bort - går? Så mås - te den sor - gen bort - gån - ga.

- A. »Herr Lagerman och herr Torvald», BO, Svenssons saml. 6, 68; även Brage, årsskrift VII, 77.
 B. »Skön rika Olo», KA, S.L.S. 82, 354.
 C. »Lagerman och Jörde lilla», NA, S.L.S. 82, 12. (g)
 D. KO, L.W. Fagerlund, Anteckningar 192. (a)
 E. HO, S.L.S. 318, 56. (c)
 F. HO, S.L.S. 352, 163. (d)
 G. KO, S.L.S. 352, 168. (e).

TEXT.
Översikt.

A.

Varianter.

Borgå, Pelling. Sj. maskinist Johansson, d. 1914. Uppt. A. P. Svensson 1913.

1. Två herrar de sutto vid bredan bord,
— under tida —
de talade många skämtesamma ord.
— den sorgen här så tung månde vara —
2. Den ene var Lagerman, en kämpe
så båld,
den andre var Torvald, en herre så snål.
3. Och Torvald han sade till Lagerman så:
»Vi vilja spela tärning om skön Sigrid».
4. Gulltärningen den rann så underligen an,
riddar Torvald tappade, men Lagerman han vann.
5. »Och hör du liten Sigrid, skön fästemon min,
hur länge månd jag bida, förrän du ändrar sinn?»
6. »Jag skall bida på dig i åtta långa år,
och sedan så länge jag bida förmår.»
7. Riddar Lagerman tog korset på sin skrud,
han reste med kungen till Jerusalem ut.
8. Och Sigrids tvenne bröder de talade som så:
»Vi skola väl bortgifta vår syster i år.
9. Vi viljom giva henne herr Torvald till man,
så haver vi gjort det bästa vi kan.
10. Vi viljom giva henne herr Torvald så god,
han äger mera guld, än herr Lagerman har jord.»
11. De ställd till bröllops i brådskande hast,
och femtio par oxar de slagtades med fart.
12. De stälde till bröllop i dagarna sju,
och tjugufem tärnor de klädde brudehus.
13. De lagade till bröllops i flygande fläng,
och femton jungfrur de bädda brudens säng.
14. De ledde skön Sigrid upp [på] höga kyrkogård,
hon hadde gullkrona och utkammat hår.
15. De ledde skön Sigrid till altaret fram,
så ynkeligen tårar på kinderna rann.
16. Torvald klappar henne på snövitans kind:
»Tork bort dina tårar, allra kärestan min».
17. De ledde skön Sigrid under brudepell,
de tårarna föllo, som där faller regn.
18. Och prosten tog den helga bok,
så veg han skön Sigrid och Torvald ihop.

19. Den bruden hon leddes på högan
bro,
med rinnande ögon mot havet hon såg.
20. De drucko det bröllop i dagarna
tri,
men ej vill skön Sigrid åt brudsängen si.
21. Skön Sigrid hon skådar genom
vindret ut,
där fick hon se skeppen landa nu.
22. Sigrid skådar vimplarna i högan
topp,
och hennes hjärta vart fullt utav hopp.
23. Sigrid skådar flaggorna de röda
och blå,
som hon själv haver sömmat uppå.
24. »Gud give mig här en redelig
vän,
som reste till stranden och snart kom
igen.»
25. Och liten vallpiga hon sprang den
vägen fram,
hon springer fortare än flankan flög.
26. När liten vallpiga var kommen
till strand,
då voro alla sjömännen komna i land.
27. »Och hör du vallpiga, jag vill
spörja dig,
har du sett skön Sigrid, min fästemo
så blid?»
28. Herr Lagerman han red och vall-
piga sprang,
vallpiga hann likväl fortare fram.
29. »Skynda dig nu och skynda dig
väl,
om du vill sova hos skön Sigrid i kväll.»
30. Herr Lagerman rider i vildaste
lopp,
och sjömännerna de kommo efter en
fullan tropp.
31. Den dansen den gick uti brude-
hus,
och sjömännerna de båro bruden ut.
32. Den dansen den sluta så sorgelig,
herr Lagerman högg Torvald med sin
kniv.
33. Den dansen fick ett sorgeligt slut,
herr Torvald han föll för Lagermans
spjut.
34. Så lade de Torvald i silkessäng,
ej had han mera liv i någon lem.
35. Herr Torvald han vilar på bols-
trena blå,
skön Sigrid och Lagerman skådar där-
på.
36. Herr Lagerman tager skön Sigrid
i famn,
— under tida —
gav henne gullkrona och drottungs-
namn.
— den sorgen här så tung mån-
de varda —

B.

Karis. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Det bodde två herrar allt uppå
en ö,
de spelade gulltärning allt om en fästemo.
— uti rosen —
2. Den första gulltärning på taffel-
bordet rann,
- skön rika Olo tappade och Bolderman
han vann.
3. Den andra gulltärning på taffel-
bordet rann,
Bolderman han tappade och rika Olo
vann.

4. Men rika Olo sade till jungfrun så:
»Vill du nu vänta, ja än i några år?»

5. När som fjorton år förlidna var,
då var skön rika Olo intet hemma ändå.

6. De vänner och de fränder de
sammanlade råd:
»I år skall vi gifta vår dotter ändå.»

7. Måndagen och tisdagen då budena
gick,
och onsdagen och torsdagen de svarena
fick.

8. Fredagen och lördagen de blanda
mjö och vin,
och söndagen de höllo den hedersdagen
sin.

9. De drucko i dagar, de drucko i
två,
ännu så vill ej bruden åt sängen gå.

10. De drucko i dagar, de drucko
i tre,
ännu så vill ej bruden åt sängen se.

11. De drucko i dagar, de drucko i
fem,
och ännu vill ej bruden åt brudasängen
än.

12. De togo bruden och satte henne
på en gyllene stol,
och småa unga svenner, de drogo av
henne strumpor och skor.

13. Och jungfrun hon ser åt fönstrena
blå.
»Vad är det för skepp, som på sundena
gå?»

14. Mosegel utav silke och vimplar
utav gull,
skön rika Olo gångar uti brudasala in.

15. Han var väl än klädder i gull-
kläderna än,
han hälsade god dag på hela bröllopslag.

16. »Vad sitten ni här uti glädjen
i dag?»
Skön rika Olo tager skön jungfrun i
hand.

17. »Behagar ni spassera till psal-
tarestrand?»

18. Hon hoppade på häl, hon hop-
pade på tå:
»Ja nu så är skön rika Olo hemma ändå.»

19. Och bruden hon somnar i skön
rika Olos famn,
hon vaknar ej, förrän de farit genom sju
konungaland.

20. »Hälsa nu hem åt min kära unge
man,
och be att han är så goder och tager
sig en ann.»
— uti rosen —

C.

Nagu. Sj. S. Danielsson. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Lagerman och Jörde lilla lade sig
i råd:
»Hur länge vill du vänta, när jag nu
bortgår?»

— så måste den sorgen bortgånga —

2. »På dig så vill jag vänta i åtta år,

men sedan så gör jag, vad jag för-
mår.»

3. »Du lovar väll vänta i åtta år,
men kanske om du väntar i måna-
derna två.»

— så måste den sorgen försvinna¹ —

¹ Samma omkväde i alla följande strofer.

4. Och Jörde lillas bröder de lade sig i råd:
»I år skall du gifta dig, Jörde lilla, lilla syster vår.»
5. »Och Jörde lilla, Jörde lilla, vill du hava man?
Här är ju en hærssven, som heter Johan.»
6. »Och förr vill jag Lagerman i bara skjortan ta
än en hærssven med sitt röda gull ha.»
7. De drucko i dagar, de drucko i tri,
ändå vill int bruden åt brudahuset si.
8. De drucko i dagar, de drucko i två,
ändå vill int bruden åt brudahuset gå.
9. Och Jörde lilla gick sig i höga loftes spång,
och ögonen lekte å saltan sjöstrand.
10. »Velis mej, velis mej, vad jag nu ser,
att min Lagerman han kommer igen.»
11. »Bara du ser någon fiskarebåt,
så tänker, att Lagerman skall vara däruppå.»
12. »Där ser jag flögana vita och blå,
som mina små fingrar ha sömat uppå.
13. Och hör du, herr Peder, kär svågeren min,
och rid nu till sjöstrand för kära systemen din.»
14. Herr Peder han sätt sig på fålarygg,
han red långt fäster, än fågeln som flög.
15. »Vällkommen, vällkommen, min Lagerman, i land,
ännu bättre herr Peder, som står uppå strand.»
16. Och första ord, som kom utav Lagermans mun,
så frågte han åt Jörde lilla, fästemon sin.
17. »Ju mera ni frågar, ju mera hon förmår,
och Jörde lillas bröllop så drack vi i går.»
18. Och Lagerman han stalp sig mot skippemast,
i ögonen han bleknade, var som en bast.
19. »Lagerman, du Lagerman, du fäll nu intet mod,
du finner Jörde lilla i sin jungfrudom.»
20. »Jag låg sju år sjuk under en ö,
Gud laste den stund jag orka ej dö.
21. Det var ock en dag, jag segla över hav,
Gud laste den stund jag ej kund gå i kvav.
22. Och hör du, herr Peder, kär svågeren min
och lära nu mig — — — bålen din.»
23. Och Lagerman han sätt sig på fålarygg,
han red långt fäster, än fågelen som flög.
24. ¶ Och Lagerman han red sig till bröllophus,
och dansana gingo i fullan dus.

25. Och Lagerman han sprang i
dansen omkring
och opp till sängen till fästemön sin.

26. Och hérssven han går på golvet,
han vrider sina händer uti blod:

»Och Herre Gud han give mig gott
tålmod.»

27. Och tolv tunnor möd, ja anna
tocko vin
det skall hérssven få för bröllopskos-
ten sin.
— så måste den sorgen försvinna —

D.

Korpo. Uppt. L. W. Fagerlund 1878.

1. Dejelill och Lagerman de lade om
råd:
»Säg, vill du mig vänta ett år eller två?»
— så månde ju min sorg förgånga —

2. »Ja väl kan jag vänta ett år eller
två,
ja fast det vore uti tjugu år».

3. Dejelill hon pryddes allt uti brud-
skrud,
men ögonen de lekte till sjöstranden ut.

4. Så dricka de bröllop i dagarne två,
och bruden vill alls inte veta däråv.

5. Så dricka de bröllop i dagarne tre,
men bruden vill inte på brudgummen se.

6. Så dricka de bröllop i dagarne fem,
men bruden vill inte till sängen gå än.

3. Och bruden hon pryddes allt uti
brudskrud,
men ögonen de lekte till sjöstranden ut.

8. »Ack, ack, vad jag ser, nu ser jag
Lagerman
komma seglande med skeppen i länd».

9. »Bara du ser en liten fiskarebåt,
strax tänker du Lagerman seglar därpå.»

10. »Jag ser ju hans flagga båd guler
och blå,
som mina små fingrar har sömmat uppå.»

11. Och bruden hon talte till bro-
deren sin:
»Och vill du nu rida till sjöstranden
ned?»

12. »Ja mången har gjort mindre,
mången gjort mer,
ja väl kan jag rida till sjöstranden ned».

13. Herr Peder han sadlar sin gån-
gare röd,
så rider han långt hårdare än fågelen
flög.

14. »Goddag, goddag, herr Peder,
kär svågern min,
hur står det nu till med Dejelill min?»

15. »Och Dejelill lever, och hon mår
nu bra,
vi druckit bröllop med Dejelill i dag».

16. Och Lagerman han steg sig allt
uppå skeppsstam,
han bleknade i ögonen som döder man.

17. Och Lagerman han satte sig allt
uppå skeppsbro,
han svartnade i ögonen som svartan
jord.

18. »I Lagerman, Lagerman, I stil-
len ert mod,
I finnen Dejelill i en jungfrudom så god».

19. Och Lagerman han satte sig på sadelen röd,
han rider långt hårdare än fågelen.
20. Och hela den vägen som fålen ränd,
så tänkte de, att jorden den var uppbränd.
21. Och hela den vägen som fålen for,
så trodde de, att jorden aldrig skull gro.
22. Lagerman stiger åt bröllopssalen in,
där famntog han Dejelill och kysste hennes kind.
23. »Och tacka vill jag Dejelill för det hon hållit ord,
nu bär det av till sängen med båda strumpor och skor.»
24. Och femti tunnor öl och femti tunnor vin
gav han herr Hjorts män för bröllopskostnan sin.
— så månede ju min sorg förgånga —

OTRYCKTA E. (str. enl. D: 1, 2 a, 8—12, 14—17, 19, 21, 23, 24). Houtskär, Träsk. Sj. Hilda Jansson. Uppt. Bertil Malm 1920. Översikt. F. (1, 2, 4—6, 8—10, 14, 15, 19, 20).

Houtskär, Bastvik. Sj. Matilda Andersson, f. 1849. Uppt. G. Dahlström 1923. G. (1, 21, 20). Korpo, Rosklax. Sj. Lina Eriksson, f. 1879. Uppt. G. Dahlström 1923.

Avvikelser i E—G enligt D.

- 1² Vill du nu vänta på mig E—G; ett par år F.
- 2¹ Väll k. j. v. på dig ett par år F—2² Ja om det än v. en tie, tjugo å. F.
- 2 a Och Dejelill hon älskade Lagerman än. De tvingade henne att gifta sig nu E.
- 4¹ Och vi ha druckit bröllop... F—4² Men b. v. intet alls v. därå F.
- 5¹ enl. 4¹ F.
- 6¹ enl. 4¹ F—6² i sängen... F.
- 8¹ Ack, ack, ack E, F; vad jag nu ser E; och se vad jag nu ser F—8² Jag ser att Lagerman kommer seglandes E; Jag ser att lilla Lagerman han kommer seglande F.
- 9¹ Om d. s. någon f. E, F—9² Så tänker d. E; att L. skall vara däruppå E, F.
- 10¹ Nej, jag ser flaggen... E; Ack nej, jag ser flaggan... F.
- 11¹ Och hör du, Karl Per, kär broder min E—11² sjöstranden E.
- 14¹ God dag Karl Per, k. sväger m. E; Och Lagerman gångar åt bröllopssalen in F.
- 15¹ mår väl bra F; mår ganska b. E—15² Nu hava vi... D; Ty vi ha druckit... F.
- 16¹ O. L. h. stego allt u. skeppets kant E—16² liksom en döder m. E.
- 17¹ O. L. h. stego allt u. skeppets bro E—17² liksom en svarter jord E.
- 19¹ på fålen den röd E; Lagerman han salar på lilla fålen röd F—19² H. redo... f. flög E; än f. som flög F.
- 20¹ s. fålen vänd G; Och mången har trott, att där som fålen han vänd F—20² S. trodde de... G; Att jorden den skulle bliva u. F.
- 21¹ Och där som nu Lagerman for E—21² Där t. d. att aldrig mera jorden skulle g. E; att j. den aldrig mer skulle g. G.
- 23¹ Tack Dejelill för du har h. o. E—23² [av]... [båd]... E.
- 24¹ Och tolv t. ö. och tolv t. guld E—24² Det vill jag giva svärfadren för bröllopskosten sin E.
- O m k v. Så m. nu... E.

75. Liten Kerstin stalldräng.

»Stalldräng», HI, S.L.S. 82, 103 (text); 377 (mel.).

Åb, Hitis, Rosala.

Sj. M. L. Holsten.

Uppt. O. R. Sjöberg 1880-talet.

Jung-frun lå -- ter av -- skä -- ra sitt hår. Och den
lil --- la. Så ri - der hon sig upp till ko-nun-gens
gård. I sitt stall sör-jer hon i stor lönn-dom.

Hitis, Rosala. Sj. se ovan. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Jungfrun låter avskära sitt hår,
— och den lilla —
så rider hon sig upp till konungens gård.
— i sitt stall sörjer hon i stor lönn-dom —
2. Och jungfrun hon talar till konun-
gen så:
»Behöver ni någon stalldräng i år?»
3. »Stalldräng behöver vi som aldra
bäst,
men intet ha vi rum för er appelgråa
häst.»
4. Och kungsson han talte till
faderen sin:
»Kan han icke få stå i stallet brever
min?»
5. Om dagarna så kör hon sina hästar
uppå äng,
om kvällarna så bäddar hon åt konungs-
son en säng.
6. Om kvällarna så tar hon sina häs-
tar uppå stall,
om nätterna så sover hon på konungs-
sonens arm.
7. Och stalldräng har blivit så förfä-
seligen fet,
han orkar ej rida, tills som solen går ned.
8. Och stalldräng har blivit så för-
faseligen tjock,
han orkar ej stiga på gullsalen opp.
9. Och drottningen såg genom stalls-
dörren in,
där ser hon ett barn så litet och kient.
10. Och drottningen ropar över hela
sin gård:
»Var är vår stalldräng, som vi ha haft
i år?»
11. Konungssonen fyll för sin fa-
der ned:
»Förlåten mig, min fader, och varen mig
ej vred!
12. Det är ingen stalldräng, fast ni
nu tycker så,
— och den lilla —
här håller en jungfru så fager och så fin.»
— i sitt stall sörjer hon i stor lönn-dom —

76. Liten Malkum.

MELODI.
Översikt.

a. SI, B.F.A. n:r 4 b; även B.A. 3, 2. (C)
b. HE, Nyl. III, 94. (B)

Varianter. a. NI, Sibbo, Östersundom.
Sj. Bertha Velenius.

Fonogr. Hanna Hagbom.
Kop. G. Dahlström.

En li - ten Mal - kum re - ser till främ - man - de land. Där
blev han ar - res - te - rad med bo - jor och med band. Men jag
li - tar på hans tro - het och min jung - fru.

b. NI, Helsinge.

En li - ten Mal - kum re - ser till en främ - man - de
land. Där blev han ar - res - te - rad med järn och bo - jor
svårt. Och jag lit - ter på hans nå - der och min jung - - - fru.

TEXT. A. »Riddaren Malkum», MÄ, Svens-
Översikt. sons saml. 4, 68; även Brage, års-
skrift IV, 199.

B. »Visan om liten Malkum», HE,
Nyl. III, 94. (B)
C. SI, B.A. 3, 2. (a)

A.

Varianter.

Mäntsälä. Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Riddaren han rider sig åt gröns-
kande lund,
där möter han sin farbroder i en och
samma stund.
— jag litar på Guds nåde och min
jungfru —
2. »Hör du, riddar Malkum, vad jag
här säger dig,
har du ej lust att byta din gångare med
mig?»
3. »Rätt gärna vill jag byta min gån-
gare med dig,
blott icke någon fara därefter drabbe
mig.»
4. »Och hör du, riddar Malkum, vad
jag här säger dig,
har du ej lust att byta gullsadelen med
mig?»
5. »Rätt gärna vill jag byta gullsa-
delen med dig,
blott icke någon fara därefter drabbe
mig.»
6. »Ej har jag stulet, jag svär vid
riddared,
jag köpt på Landbotorget för röda du-
kater tre.»
7. »Din häst han är så svarter och
min så appelgrå,
så bytom vi gullsadlar och sätt dig se-
dan på.»
8. Riddaren han red sig till Lande-
bo å,
och frammanför honom de borgare stå:
9. »Ack, hör I, riddar Malkum, vad
vi dig tälja må,
du har den applahästen, som stulen är
härifrån.»
10. »Har jag den applahästen, som
blev stulen härifrån?
Jag bytte med min farbroder så långt
härifrån.»
11. Konungen han talade till tjäna-
rena fem:
»I sätten unge Malkum i tornets fäng-
sel hem.»
12. »Fast han här nu hade de livena
fem,
slätts icke han finge lösa ett utav dem.»
13. »Ack, om min fästemo visste, att
jag skulle dö,
hon klädde då min galge med skarlakan
röd.
14. Ack, om min fästemo visste,
att jag skulle gå,
hon säkert sig klädde i nettelduk blå.
15. Ack, om min fästemo visste,
att jag nu här står,
hon säkert mig sände tolvtusende män.»
16. Där stod den becki båtsman och
lyddes däruppå:
»Jag låta vill jungfrun veta, hur riddar
Malkum mår.»
17. »Ja, säg åt henne det, säg henne
det försann,
åt dig så vill jag giva en gulldiamant.»
18. Liten båtsman gångar sig till sjö-
stranden ned,
sexhundra mil han seglar till unga jung-
fruns hem.
19. När som han kom till unga jung-
fruns land,
då faller han sitt ankare och hoppar up-
på land.

20. Liten båtsman gångar sig till
sköna jungfruns gård,
ute för honom jungfrunens kammarher-
rar stå.
21. »Och hör du, kammartjänare,
vad jag nu spørjer dig,
är sköna jungfrun inne? Du ljuge ej
för mig!»
22. »Jo men, hon är inne, och jo
men, hon det är,
hon sitter på sin kammar och virkar gull
i knät.»
23. Och liten båtsman gångar sig
för sköna jungfrun in,
när hon fick skåda honom, hon blek-
nade på kind.
24. »Ack, hör ni, sköna jungfru, I
blekna ej så,
jag har med mig sänningsbåd från rid-
dar Malkum här.
25. Riddar Malkum han sitter i
Landbo torn blå
allt för den appelgråa hästen, som vart
stulen därifrån.»
26. »Hur skall jag det begripa, hur
skall jag det förstå?
När han från mig bortreste, så vart den
gångarn svart.»
27. »Han bytte med sin farbroder
i grönskande lund.»
»Det gjorde hans farbroder av falskhe-
tens grund.»
28. Jungfrun hon gångar sig i jung-
frukammarn in,
där drager hon på sig de riddarkläder fin.
29. Jungfrun hon gångar sig i rust-
ningkammarn in,
där drager hon på sig förgyllande bryn.
30. Stolts jungfru låter sadla sin
gångare grå:
»Och hör du, liten båtsman, gå ej mig
ifrån.»
31. Jungfrun hon red genom hela
sitt land,
hon samlade tillhopa tolvtusende krigs-
män.
32. Sen rider hon fram till konun-
gens gård,
och ute för henne den konung mån-
de stå.
33. »Välkommen, tappre riddare,
välkommen i vårt lag,
för er så vill jag blanda båd mjöd och
malvasir.»
34. »Nej, intet jag passar på mjöd
eller vin,
endast för att tala med riddarfängen
din.»
35. Jungfrunen föll neder för ko-
nungens knä:
»Säg, får jag ej lösa riddaren för guld
eller få?»
36. »Ej fån I lösa riddaren för guld
eller få,
ty han skall kläda galgen, vid Gud skall
han det.»
37. Jungfrun hon talte till konungen
än:
»Säg, får jag ej lösa riddaren för gull-
tunnor fem?»
38. »Fast han än hade de livena fem,
ej finge du lösa ett endaste av dem.»
39. Jungfrun hon talade till konun-
gen så:
»Ej mera jag dig tigger, nu börjar jag
att slå.»

40. »Får jag ej lösa fången för de gulltunnor fem,
så skall jag plundra landet till åttonde knät.»

41. »Skall du plundra landet till åttonde knät,
så vill jag beskåda de krigsmakter med.»

42. Konungen såg sig genom fönstret ut,
han skådar ej himlen för lansar och spjut.

43. Konungen han skådar genom vinsluckan ut,
han såg icke marken för pilar och svärd.

44. Kungen han bleknar och rodnar på kind:
»Vi måste väl här giva den riddaren in.»

45. Konungen han talte till de drabanter så:
»I låten riddar Malkum från tornet komma må.»

46. Konungen han talte till unga svenner små:
»I givom henne riddaren och låtom honom gå.»

47. »Var helst jag reser genom hela ditt land,
jag härja skall och plundra så mycket ibland.»

48. Stolts jungfrun reste hemåt och riddar Malkum med,
allt vad hon gjort hade, så blev det därved.
— jag litar på Guds nåde och min jungfru —

B.

Helsinge.

1. En liten Malkum reser till en främmande land,
där blev han arresterad med järn och bojor svårt.
— och jag litter på hans nåder och min jungfru —

2. »Ack, om min flicka visste, att jag här skulle dö,
sen skull hon galgen kläda med rosorna de rö.»

3. Det var en liten båtsman, som had en liten båt,
han seglade, han rodde till sköna jungfruns slott.

4. Men lilla jungfrun läser de raderna snart,
och tåren började rinna på rosenröda kind.

5. Men lilla jungfrun gångar sig i fålahuset in,

hon sadlade guldsadeln på en appelgråer hingst.

6. Sen börjar hon att rida till konungens gård.
»God afton och god afton, skön riddar du,

7. behagar skön riddarn varken punsch eller vin?»
»Nej, det behagar varken punsch eller vin.»

8. »Nej, mitt fålahus det ligger så högt upp i tjäll,
att ingen skön riddare kan rida dit upp i kväll.»

9. Men kungen han skådar genom salsfönstret ut,
han kunde ej staden skilja för kulor och för krut.

10. Och kungen han kallar upp sina
tjänare två,
han bad dem lossa fången, som uti tor-
net är.

11. »Nej, själv tar jag min Malkum
och reser ur din stad,
och du bör aldrig tänka, att vi lämna
spiran kvar.»
— och jag litter på hans nåder och min
jungfru —

C.

Sibbo, Östersundom. Uppt. Hanna Hagbom.

1. Och liten Malcolm reser till främ-
mande land,
där blev han arresterad med bojor och
med band.
— men jag litar på hans nåde och min
jungfru —¹

2. »Ack, om min flicka visste, att jag
här skulle dö,
så skull hon gallren kläda med rosorna
de rö.»

3. Den lille Malcolm skriver ett så
litet brev,
det brevet vill han skicka till städer
och till land.

4. Det var en liten båtsman, han
had en liten båt,
han seglade, han rodde till sköna jung-
fruns slott.

5. Och sköna jungfrun läser upp de
raderna snart,
och tårarna börja rinna på rosenröda
kind.
— men jag litar på hans nåde och min
Malcolm —¹

6. Och sköna jungfrun gångar sig i
fålastallet in,
hon sadlade gullsadeln på en appelgråer
hingst.

7. Och fängelset det ligger så högt
upp i fjäll,
att ingen sköner riddare kan komma dit
i kväll.

8. När sköna jungfrun kommer till
unga kungens gård:
»God afton, se god afton, du riddare
så god.»

9. »Behagar sköna jungfrun mjöd
eller vin?»
»Nej, jag är kommen hit för att skåda
fången din.

10. Och ville du nu giva mig denna
fånge lös,
eller skall jag bränna staden och ej
lämna spiran kvar.»
— men jag litar på hans nåde och min
Malcolm —

¹ I str. 1—4 omkvädet: . . . och min jungfru; i str. 5—10: . . . och min Malcolm. *Anm.*
av uppt.